

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2002
IV. volební období

128

Vládní návrh

na vydání

zákona o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)

ZÁKON

ze dne 2002

o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

PODMÍNKY ZÍSKÁVÁNÍ A UZNÁVÁNÍ ZPŮSOBILOSTI K VÝKONU NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH POVOLÁNÍ A K VÝKONU ČINNOSTÍ SOUVISEJÍCÍCH S POSKYTOVÁNÍM ZDRAVOTNÍ PÉČE

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje

- a) podmínky získávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče,
- b) celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků a vzdělávání jiných odborných pracovníků,
- c) podmínky uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání pro státní příslušníky členských států Evropské unie, kteří získali odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v jiném členském státě než v České republice, a podmínky uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče pro státní příslušníky mimo členské státy Evropské unie a pro absolventy akreditovaných zdravotnických studijních programů v České republice v jiném jazyce než českém.

(2) Tento zákon se nevztahuje na podmínky získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, které stanoví zvláštní právní předpis.¹⁾

¹⁾ Zákon č..../2002 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta a o změně některých souvisejících zákonů.

§ 2 Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) zdravotnickým povoláním souhrn činností při poskytování zdravotní péče podle tohoto zákona,
- b) zdravotnickým pracovníkem fyzická osoba, která vykonává zdravotnické povolání podle tohoto zákona,
- c) jiným odborným pracovníkem fyzická osoba provádějící činnosti, které nejsou poskytováním zdravotní péče, ale s poskytováním této péče přímo souvisejí,
- d) akreditovaným magisterským nebo bakalářským studijním oborem studijní obor v rámci příslušného studijního programu, který byl akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podle zvláštního právního předpisu,²⁾
- e) akreditovaným zdravotnickým magisterským nebo bakalářským studijním oborem studijní obor podle písmene d), kterému bylo uděleno souhlasné stanovisko Ministerstva zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) ke způsobilosti absolventů vykonávat zdravotnické povolání podle zvláštního právního předpisu,²⁾
- f) absolvováním střední zdravotnické školy získání úplného středního odborného vzdělání v příslušném oboru, který získal souhlasné stanovisko ministerstva,
- g) absolvováním vyšší zdravotnické školy získání vyššího odborného vzdělání v příslušném oboru, který získal souhlasné stanovisko ministerstva,
- h) indikací pověření k výkonu činnosti na základě pokynu, ordinace, objednávky nebo lékařského předpisu,
- i) pacientem fyzická osoba, které se poskytuje zdravotní péče.³⁾

§ 3 Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka

(1) Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka má ten, kdo

- a) má odbornou způsobilost podle tohoto zákona,
- b) je zdravotně způsobilý,
- c) je bezúhonný.

(2) Zdravotní způsobilost zjišťuje a lékařský posudek³⁾ o zdravotní způsobilosti vydává praktický lékař, u zaměstnanců lékař závodní preventivní péče. Seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek, včetně rozsahu odborných vyšetření a náležitosti lékařského posudku zdravotnických pracovníků, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem. Zdravotnický pracovník a jiný odborný pracovník je povinen podrobit se lékařským prohlídkám za účelem posouzení zdravotní způsobilosti, a to

²⁾ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb. a zákona č. 147/2001 Sb.

³⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 210/1990 Sb., zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 548/1991 Sb., zákona č. 550/1991 Sb., zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 14/1997 Sb., zákona č. 206/1996 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 110/1997 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 260/2001 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 290/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

- a) v termínech stanovených prováděcím právním předpisem,
- b) v odůvodněných případech na vyžádání
 1. zaměstnavatele, jde-li o zaměstnance
 2. správního úřadu, který zdravotnickému pracovníkovi, poskytujícímu zdravotní péči vlastním jménem, vydal oprávnění k provozování zdravotnického zařízení podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(3) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo za trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče nebo ten, na něhož se hledí jako by nebyl odsouzen.⁵⁾ Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší 3 měsíců.

(4) Na způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, kteří jsou státními příslušníky členských států Evropské unie, se vztahuje hlava VII.

§ 4

Výkon povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka

(5) Za výkon povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka se považuje výkon činností stanovených tímto zákonem a prováděcím právním předpisem, a dále řídicí, metodická, koncepční, kontrolní, výzkumná a vzdělávací činnost v příslušném oboru nebo činnost související s poskytováním zdravotní péče.

(6) Pokud tento zákon stanoví požadavky na délku výkonu zdravotnického povolání, rozumí se tím výkon povolání v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby.⁶⁾ Pokud zdravotnický pracovník nebo jiný odborný pracovník vykonává povolání v nižším rozsahu než v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby, potřebná délka výkonu povolání se úměrně prodlužuje. Do doby výkonu povolání se započítá doba pracovní neschopnosti a doba rodičovské dovolené, nejvýše však 14 týdnů v kalendářním roce. Vojenská činná služba se započítává, byla-li vykonávána v příslušném povolání podle tohoto zákona.

(7) Za výkon povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu (dále jen „výkon povolání bez odborného dohledu“) se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník způsobilý na základě indikace lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta a které provádí bez ohledu na přítomnost nebo dosažitelnost rady a pomoci lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta; tento zákon a prováděcí právní předpis stanoví činnosti, které zdravotnický pracovník může vykonávat i bez indikace lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta. Součástí

výkonu povolání bez odborného dohledu je též kontrolní činnost podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾

⁴⁾ Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 285/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

⁵⁾ Trestní zákon.

⁶⁾ Zákoník práce.

⁷⁾ Například zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 167/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000

(8) Za výkon povolání pod odborným dohledem se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník nebo jiný odborný pracovník způsobilý nebo ke kterým způsobilost získává, při dosažitelnosti rady a pomoci zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu těchto činností bez odborného dohledu a v rozsahu, který tento zdravotnický pracovník určí.

(9) Za výkon povolání pod přímým vedením se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník nebo jiný odborný pracovník způsobilý nebo ke kterým způsobilost získává, při stálé přítomnosti a podle pokynů zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu těchto činností bez odborného dohledu a v rozsahu, který tento zdravotnický pracovník určí.

Hlava II

Získávání způsobilosti zdravotnického pracovníka

Díl 1

Zdravotnický pracovník způsobilý k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti

§ 5

Odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry

(10) Odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry se získává absolvováním

- a) nejméně tříletého akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu všeobecných sester,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaná všeobecná sestra na vyšších zdravotnických školách,
- c) vysokoškolského studia ve studijních programech a studijních oborech psychologie - péče o nemocné, pedagogika – ošetřovatelství, pedagogika - péče o nemocné, péče o nemocné nebo učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději v akademickém roce 2003/2004,
- d) tříletého studia v oboru diplomovaná dětská sestra nebo diplomovaná sestra pro psychiatrii na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,
- e) studijního oboru všeobecná sestra na střední zdravotnické škole, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,
- f) studijního oboru zdravotní sestra, dětská sestra, sestra pro psychiatrii, sestra pro intenzivní péči, ženská sestra nebo porodní asistentka na střední zdravotnické škole, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997, nebo
- g) tříletého studia v oboru diplomovaná porodní asistentka na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(11) Všeobecná sestra, která získala odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. e) až g), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání všeobecné sestry. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem. Povinnost podle věty první se nevztahuje na všeobecné sestry, které po získání odborné způsobilosti absolvovaly vysokoškolské studium ošetřovatelského zaměření.

(12) Za výkon povolání všeobecné sestry se považuje poskytování ošetrovatelské péče. Dále se všeobecná sestra ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné nebo dispenzární péči.

(13) Pokud způsobilost k výkonu všeobecné sestry získal muž, je oprávněn používat označení odbornosti všeobecný ošetrovatel.

§ 6

Odborná způsobilost k výkonu povolání porodní asistentky

(14) Odborná způsobilost k výkonu povolání porodní asistentky se získává absolvováním

a) nejm

e školním roce 2003/2004,

b)

e školním roce 2003/2004,

c) studijního oboru pro přípravu všeobecných sester podle § 5 odst. 1 písm. a) a b) a dvouletého akreditovaného kvalifikačního kurzu porodní asistence, nebo

d) střední zdravotnické školy v oboru ženská sestra nebo porodní asistentka, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.

(15) Porodní asistentka, která získala odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. d), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání porodní asistentky na úseku péče o ženu během těhotenství, porodu a šestinedělí a péče o novorozence. Porodní asistentka musí prokázat činnost na každém z těchto úseků v minimální délce 6 měsíců, kromě úseku péče o ženu během porodu, kde musí prokázat činnost v minimální délce 18 měsíců. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(16) Za výkon povolání porodní asistentky se považuje poskytování zdravotní péče v porodní asistenci, to je zajištění nezbytného dohledu, poskytování péče a rady ženám během těhotenství, při porodu a šestinedělí, pokud probíhají fyziologicky, vedení fyziologického porodu a poskytování péče o novorozence; součástí této zdravotní péče je také ošetrovatelská péče o ženu na úseku gynekologie. Dále se porodní asistentka ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné nebo dispenzární péči.

(17) Pokud způsobilost k výkonu porodní asistentky získal muž, je oprávněn používat označení odbornosti porodní asistent.

§ 7

Odborná způsobilost k výkonu povolání ergoterapeuta

(18) Odborná způsobilost k výkonu povolání ergoterapeuta se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu ergoterapeutů,
- b) tříletého studia v oboru diplomovaný ergoterapeut na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005,
- c) střední zdravotnické školy v oboru ergoterapeut, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1998/1999, nebo
- d) střední zdravotnické školy v oboru rehabilitační pracovník a pomaturitního specializačního studia léčba prací, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(19) Ergoterapeut, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. d), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání ergoterapeuta. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(20) Za výkon povolání ergoterapeuta se považuje činnost v rámci preventivní, diagnostické nebo léčebné a rehabilitační péče v oboru ergoterapie (léčba prací).

§ 8

Odborná způsobilost k výkonu povolání radiologického asistenta

(21) Odborná způsobilost k výkonu povolání radiologického asistenta se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu radiologických asistentů,
- b) tříletého studia v oboru diplomovaný radiologický asistent na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005, nebo
- c) střední zdravotnické školy v oboru radiologický laborant, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.

(22) Radiologický asistent, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. c), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání radiologického asistenta a získání specializované způsobilosti. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(23) Za výkon povolání radiologického asistenta se považuje činnost v rámci ošetrovatelské péče v souvislosti s aplikací lékařského ozáření na úsecích radiodiagnostiky, radioterapie a nukleární medicíny, případně na dalších pracovištích, kde se provádějí radiologické výkony. Dále se radiologický asistent ve spolupráci s lékařem podílí na diagnostické a léčebné péči a činnostech souvisejících s radiační ochranou podle zvláštního právního předpisu;⁸⁾ pokud radiologický asistent vykonává určené činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené zvláštním právním předpisem.⁸⁾

⁸⁾ Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 13/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

§ 9

Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotního laboranta

(24) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotního laboranta se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu zdravotních laborantů,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný zdravotní laborant na vyšších zdravotnických školách,
- c) akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného zaměření nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného zaměření na vyšších odborných školách a akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody, nebo
- d) střední zdravotnické školy v oboru zdravotní laborant, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(25) Zdravotní laborant, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. d), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání diplomovaného zdravotního laboranta. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(26) Za výkon povolání zdravotního laboranta se považuje laboratorní činnost v rámci diagnostické péče a vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek v rámci ochrany veřejného zdraví ve spolupráci s lékařem a odborným pracovníkem v laboratorních metodách.

§ 10

Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotně-sociálního pracovníka

(27) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotně-sociálního pracovníka se získává absolvováním

- a) akreditovaného bakalářského nebo magisterského studijního oboru sociálního zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu zdravotně-sociální pracovník,
- b) nejméně tříletého studia v oborech sociálního zaměření na vyšších odborných školách a akreditovaného kvalifikačního kurzu zdravotně-sociální pracovník, nebo
- c) specializačního studia v oboru zdravotně-sociální péče po získané odborné způsobilosti všeobecné sestry podle § 5.

(28) Za výkon povolání zdravotně-sociálního pracovníka se považuje činnost v rámci preventivní, diagnostické a rehabilitační péče v oboru zdravotně sociální péče. Dále se zdravotně-sociální pracovník podílí na ošetrovatelské péči v oblasti uspokojování sociálních potřeb pacienta.

§ 11

Odborná způsobilost k výkonu povolání optometristy

(29) Odborná způsobilost k výkonu povolání optometristy se získává absolvováním akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu optometristů.

(30) Za výkon povolání optometristy se považuje činnost v rámci diagnostiky a korekce očních refrakčních vad a poradenství a aplikace kontaktních čoček.

§ 12

Odborná způsobilost k výkonu povolání asistenta ochrany veřejného zdraví

(31) Odborná způsobilost k výkonu povolání asistenta ochrany veřejného zdraví se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu asistentů ochrany veřejného zdraví,
- b) studia oboru diplomovaný asistent hygienické služby na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005, nebo
- c) střední zdravotnické školy v oboru asistent hygienické služby, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.

(32) Asistent ochrany veřejného zdraví, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. c), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání asistenta ochrany veřejného zdraví. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(33) Za výkon povolání asistenta ochrany veřejného zdraví se považuje činnost v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví podle zvláštních právních předpisů.⁹⁾ Dále asistent ochrany veřejného zdraví ve spolupráci s lékařem plní úkoly v oblasti prevence onemocnění a ochrany veřejného zdraví.

§ 13

Odborná způsobilost k výkonu povolání ortotika-protetika

(34) Odborná způsobilost k výkonu povolání ortotika-protetika se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu ortotiků - protetiků,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný ortotik-protetik na vyšších zdravotnických školách, nebo
- c) střední zdravotnické školy v oboru ortopedicko-protetický technik nebo v oboru ortopedický protetik, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(35) Ortotik-protetik, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. c), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání ortotika-protetika. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(36) Za výkon povolání ortotika-protetika se považuje činnost v rámci léčebné a rehabilitační péče, kdy na základě indikace lékaře navrhuje, zhotovuje a opravuje ortopedické a protetické pomůcky.

⁹⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 13/2002 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb. Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 166/1993 Sb., zákona č. 148/1998 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.

§ 14

Odborná způsobilost k výkonu povolání nutričního terapeuta

(37) Odborná způsobilost k výkonu povolání nutričního terapeuta se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu nutričních terapeutů,
- b) tříletého studia v oboru diplomovaná dietní sestra na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005,
- c) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný nutriční terapeut na vyšších zdravotnických školách, nebo
- d) střední zdravotnické školy v oboru dietní sestra, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(38) Nutriční terapeut, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. d), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání nutričního terapeuta. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(39) Za výkon povolání nutričního terapeuta se považuje činnost v rámci preventivní péče na úseku klinická výživa a specifické ošetrovatelské péče zaměřené na uspokojování nutričních potřeb. Dále se nutriční terapeut ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné a diagnostické péči v oboru klinická výživa.

§ 15

Odborná způsobilost k výkonu povolání zubního technika

(40) Odborná způsobilost k výkonu povolání zubního technika se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu zubních techniků,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný zubní technik na vyšších zdravotnických školách, nebo
- c) střední zdravotnické školy v oboru zubní technik, zubní technik pro sluchově postižené nebo zubní laborant, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(41) Zubní technik, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. c), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání zubního technika. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(42) Za výkon povolání zubního technika se považuje činnost v rámci léčebné a preventivní péče, kdy na základě indikace a návrhu zubního lékaře zhotovuje a opravuje všechny druhy stomatologických protéz a ortodontických pomůcek.

§ 16

Odborná způsobilost k výkonu povolání dentální hygienistky

(43) Odborná způsobilost k výkonu povolání dentální hygienistky se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu dentálních hygienistek, nebo

b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaná dentální hygienistka na vyšších zdravotnických školách.

(44) Dentální hygienistka, která získala odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. b) ve studiu zahájeném nejpozději ve školním roce 2004/2005, může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání dentální hygienistky. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(45) Za výkon povolání dentální hygienistky se považuje činnost v rámci stomatologické prevence. Dále se dentální hygienistka ve spolupráci se zubním lékařem podílí na léčebné a diagnostické péči na úseku dentální hygieny.

(46) Pokud způsobilost k výkonu povolání dentální hygienistky získal muž, je oprávněn používat označení odbornosti dentální hygienista.

§ 17

Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře

(47) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu zdravotnických záchranářů,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný zdravotnický záchranář na vyšších zdravotnických školách, nebo
- c) střední zdravotnické školy v oboru zdravotnický záchranář, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1998/1999.

(48) Zdravotnický záchranář, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. c), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání zdravotnického záchranáře. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(49) Za výkon povolání zdravotnického záchranáře se považuje činnost v rámci specifické ošetrovatelské péče na úseku neodkladné péče a akutního příjmu. Dále se zdravotnický záchranář podílí na neodkladné léčebné a diagnostické péči.

§ 18

Odborná způsobilost k výkonu povolání farmaceutického asistenta

(50) Odborná způsobilost k výkonu povolání farmaceutického asistenta se získává absolvováním

- a) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný farmaceutický asistent na vyšších zdravotnických školách, nebo
- b) střední zdravotnické školy v oboru farmaceutický laborant, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(51) Farmaceutický asistent, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. b), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání farmaceutického asistenta. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(52) Za výkon povolání farmaceutického asistenta se považuje činnost v rámci lékárenské péče, kdy provádí odborné činnosti spojené s přípravou, výdejem, kontrolou a uchováváním léčiv a zdravotnických prostředků.

§ 19

Odborná způsobilost k výkonu povolání biomedicínského technika

(53) Odborná způsobilost k výkonu povolání biomedicínského technika se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu biomedicínských techniků, nebo
- b) akreditovaného bakalářského studia v oborech elektrotechnického zaměření nebo nejméně tříletého studia na vyšších odborných školách v oborech elektrotechnického zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu biomedicínská technika.

(54) Za výkon povolání biomedicínského technika se považuje činnost v rámci diagnostické a léčebné péče v oboru biomedicínské techniky ve spolupráci s biomedicínským inženýrem nebo lékařem.

§ 20

Odborná způsobilost k výkonu povolání radiologického technika

(55) Odborná způsobilost k výkonu povolání radiologického technika se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu radiologických techniků, nebo
- b) akreditovaného bakalářského studijního oboru matematicko-fyzikálního zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu radiologická technika.

(56) Za výkon povolání radiologického technika se považuje činnost související s radiační ochranou podle zvláštního právního předpisu,⁸⁾ především asistence radiologickému fyzikovi; pokud radiologický technik vykonává určené činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené zvláštním právním předpisem.⁸⁾ Dále se radiologický technik ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné a diagnostické péči.

Díl 2

Zdravotnický pracovník způsobilý k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti

§ 21

Odborná a specializovaná způsobilost k výkonu povolání klinického psychologa

(57) Odborná a specializovaná způsobilost k výkonu povolání klinického psychologa se získává absolvováním akreditovaného magisterského jednooborového studijního oboru psychologie na filozofické fakultě a absolvováním specializačního vzdělávání v oboru klinická psychologie v trvání 5 let; absolvováním specializačního vzdělávání získává psycholog současně specializovanou způsobilost.

(58) Do doby získání odborné a specializované způsobilosti psycholog pracuje ve zdravotnickém zařízení jako jiný odborný pracovník (§ 41) pod odborným dohledem

klinického psychologa způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu, z toho prvních 18 měsíců pod jeho přímým vedením.

(59) Za výkon povolání klinického psychologa se považuje činnost v rámci preventivní, diagnostické, léčebné, neodkladné, rehabilitační, posudkové a dispenzární péče v oboru klinická psychologie.

§ 22

Odborná a specializovaná způsobilost k výkonu povolání klinického logopeda

(60) Odborná a specializovaná způsobilost k výkonu povolání klinického logopeda se získává absolvováním akreditovaného magisterského studijního oboru speciální pedagogika se státní závěrečnou zkouškou z logopedie a surdopedie a absolvováním specializačního vzdělávání v oboru klinická logopedie v trvání 3 let; absolvováním specializačního vzdělávání získává logoped současně specializovanou způsobilost.

(61) Do doby získání odborné a specializované způsobilosti logoped pracuje ve zdravotnickém zařízení jako jiný odborný pracovník (§ 41) pod odborným dohledem klinického logopeda způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.

(62) Za výkon povolání klinického logopeda se považuje činnost v rámci diagnostické, léčebné, rehabilitační, preventivní, posudkové a dispenzární péče v oboru klinická logopedie.

§ 23

Odborná způsobilost k výkonu povolání fyzioterapeuta

(63) Odborná způsobilost k výkonu povolání fyzioterapeuta se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického magisterského studijního oboru pro přípravu fyzioterapeutů,
- b) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu fyzioterapeutů,
- c) tříletého studia v oboru diplomovaný fyzioterapeut na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004, nebo
- d) střední zdravotnické školy v oboru fyzioterapeut nebo v oboru rehabilitační pracovník, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.

(64) Do doby získání specializované způsobilosti fyzioterapeut pracuje ve zdravotnickém zařízení pod odborným dohledem fyzioterapeuta způsobilého k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, z toho prvních 6 měsíců pod jeho přímým vedením.

(65) Fyzioterapeut, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. a), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu, pokud prokáže minimálně 3 roky výkonu povolání v oboru.

(66) Za výkon povolání fyzioterapeuta se považuje činnost v rámci preventivní, diagnostické, léčebné a rehabilitační péče v oboru fyzioterapie.

§ 24

Odborná způsobilost k výkonu povolání radiologického fyzika

(67) Odborná způsobilost k výkonu povolání radiologického fyzika se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického magisterského studijního oboru pro přípravu radiologických fyziků, nebo
- b) akreditovaného magisterského studijního oboru matematicko-fyzikálního zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu radiologická fyzika.

(68) Do doby získání specializované způsobilosti radiologický fyzik pracuje ve zdravotnickém zařízení pod odborným dohledem radiologického fyzika způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu, z toho prvních 6 měsíců pod jeho přímým vedením.

(69) Za výkon povolání radiologického fyzika se považuje činnost související s radiační ochranou podle zvláštního právního předpisu;⁸⁾ pokud radiologický fyzik vykonává určené činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené zvláštním právním předpisem.⁸⁾ Dále se radiologický fyzik ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné a diagnostické péči.

§ 25

Odborná způsobilost k výkonu povolání odborného pracovníka v laboratorních metodách

(70) Odborná způsobilost k výkonu povolání odborného pracovníka v laboratorních metodách se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického magisterského studijního oboru pro přípravu odborného pracovníka v laboratorních metodách, nebo
- b) akreditovaného magisterského studijního oboru přírodovědného zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu odborné zdravotnické laboratorní metody.

(71) Do doby získání specializované způsobilosti odborný pracovník v laboratorních metodách pracuje ve zdravotnickém zařízení pod odborným dohledem, z toho prvních 6 měsíců pod jeho přímým vedením.

(72) Za výkon povolání odborného pracovníka v laboratorních metodách se považuje laboratorní činnost v rámci diagnostické péče a vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek v rámci ochrany veřejného zdraví ve spolupráci s lékařem.

§ 26

Odborná způsobilost k výkonu povolání biomedicínského inženýra

(73) Odborná způsobilost k výkonu povolání biomedicínského inženýra se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického magisterského studijního oboru pro přípravu biomedicínských inženýrů, nebo
- b) akreditovaného magisterského studijního oboru elektrotechnického zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu biomedicínské inženýrství.

(74) Do doby získání specializované způsobilosti biomedicínský inženýr pracuje ve zdravotnickém zařízení pod odborným dohledem pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu, z toho prvních 6 měsíců pod jeho přímým vedením.

(75) Za výkon povolání biomedicínského inženýra se považuje činnost v rámci diagnostické a léčebné péče ve spolupráci s lékařem.

Díl 3

Zdravotnický pracovník způsobilý k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením

§ 27

Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického asistenta

(76) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického asistenta se získává absolvováním

- a) střední zdravotnické školy v oboru zdravotnický asistent, nebo
- b) akreditovaného kvalifikačního kurzu zdravotnický asistent po získání úplného středního vzdělání nebo úplného středního odborného vzdělání a způsobilosti k výkonu povolání ošetrovatele podle § 34.

(77) Dále mají odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického asistenta zdravotničtí pracovníci, kteří získali způsobilost k výkonu povolání

- a) zdravotnického záchranáře podle § 17, nebo
- b) porodní asistentky podle § 6.

(78) Za výkon povolání zdravotnického asistenta se považuje poskytování ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky. Dále se zdravotnický asistent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči.

§ 28

Odborná způsobilost k výkonu povolání laboratorního asistenta

(79) Odborná způsobilost k výkonu povolání laboratorního asistenta se získává absolvováním střední zdravotnické školy v oboru laboratorní asistent.

(80) Za výkon povolání laboratorního asistenta se považuje činnost v rámci diagnostické péče pod odborným dohledem.

§ 29

Odborná způsobilost k výkonu povolání ortoticko-protetického technika

(81) Odborná způsobilost k výkonu povolání ortoticko-protetického technika se získává absolvováním střední zdravotnické školy v oboru ortoticko-protetický technik.

(82) Za výkon povolání ortoticko-protetického technika se považuje činnost v rámci léčebné a rehabilitační péče spočívající v navrhování, zhotovování a opravování ortopedických a protetických pomůcek na základě indikace lékaře a pod odborným dohledem ortotika-protetika.

§ 30

Odborná způsobilost k výkonu povolání nutričního asistenta

(83) Odborná způsobilost k výkonu povolání nutričního asistenta se získává absolvováním střední zdravotnické školy v oboru nutriční asistent.

(84) Za výkon povolání nutričního asistenta se považuje činnost v rámci specifické ošetrovatelské péče pod odborným dohledem nutričního terapeuta. Dále se nutriční asistent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné a diagnostické péči v oboru klinická výživa.

§ 31

Odborná způsobilost k výkonu povolání asistenta zubního technika

(85) Odborná způsobilost k výkonu povolání asistenta zubního technika se získává absolvováním střední zdravotnické školy v oboru asistent zubního technika nebo asistent zubního technika pro sluchově postižené.

(86) Za výkon povolání asistenta zubního technika se považuje činnost v rámci léčebné a preventivní péče, kdy na základě indikace a návrhu zubního lékaře a pod odborným dohledem zubního technika zhotovuje a opravuje všechny druhy stomatologických protéz a ortodontických pomůcek.

§ 32

Odborná způsobilost k výkonu povolání dezinfektora

(87) Odborná způsobilost k výkonu povolání dezinfektora se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru dezinfektor.

(88) Za výkon povolání dezinfektora se považuje činnost v rámci ochrany veřejného zdraví pod odborným dohledem.

§ 33

Odborná způsobilost k výkonu povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby

(89) Odborná způsobilost k výkonu povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru řidič vozidla zdravotnické záchranné služby, řidič vozidla rychlé zdravotnické pomoci nebo řidič vozidla rychlé lékařské pomoci.

(90) Za výkon povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby se považuje činnost v rámci neodkladné péče a zdravotnické dopravy, kdy se pod odborným dohledem podílí na poskytování zdravotní péče na úseku neodkladné péče.

§ 34

Odborná způsobilost k výkonu povolání ošetrovatele

(91) Odborná způsobilost k výkonu povolání ošetrovatele se získává absolvováním

- a) akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru ošetrovatel,
- b) akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru ošetrovatel/ošetrovatelka – pěstounka, charitní ošetrovatel, ošetrovatel nebo pěstounka, pokud bylo studium zahájeno do konce roku 2004,

- c) studia ukončeného závěrečnou zkouškou na střední zdravotnické škole, zdravotnické odborné škole nebo středním odborném učilišti zdravotnickém v oboru ošetrovatel/ošetrovatelka, ošetrovatel/ošetrovatelka se zaměřením na rodinnou výchovu nebo v oboru zdravotník prvního zaměření - ošetrovatelské a pečovatelské práce, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,
- d) nejméně 4 semestrů akreditovaného zdravotnického magisterského studijního programu všeobecné lékařství a složením zkoušky z předmětu ošetrovatelství, péče o nemocné nebo obdobného předmětu včetně praktické části výuky,
- e) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního programu pro přípravu všeobecných sester nebo porodních asistentek nebo příslušného studijního oboru na vyšší zdravotnické škole,
- f) 3 ročníků studia na střední zdravotnické škole v oboru všeobecná sestra, dětská sestra nebo zdravotní sestra nebo
- g) 4 ročníků studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotnický asistent.

(92) Za výkon povolání ošetrovatele se považuje poskytování ošetrovatelské péče pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetrovatelství; dále se ošetrovatel ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné, rehabilitační, neodkladné a diagnostické péči.

§ 35

Odborná způsobilost k výkonu povolání maséra a nevidomého a slabozrakého maséra

(93) Odborná způsobilost k výkonu povolání maséra nebo nevidomého a slabozrakého maséra se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru masér nebo nevidomý a slabozraký masér.

(94) Za výkon povolání maséra a nevidomého a slabozrakého maséra se považuje činnost v rámci rehabilitační a léčebné péče pod přímým vedením fyzioterapeuta způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.

§ 36

Odborná způsobilost k výkonu povolání laboratorního pracovníka

(95) Odborná způsobilost k výkonu povolání laboratorního pracovníka se získává absolvováním

- a) studia ukončeného závěrečnou zkouškou na zdravotnické odborné škole nebo středním odborném učilišti zdravotnickém v oboru zdravotník druhého zaměření – laboratorní práce a lékárenství, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997, nebo
- b) akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru laboratorní pracovník, pokud bylo studium zahájeno nejpozději v roce 2004.

(96) Za výkon povolání laboratorního pracovníka se považuje činnost v rámci diagnostické péče pod odborným dohledem.

§ 37

Odborná způsobilost k výkonu povolání zubní instrumentářky

(97) Odborná způsobilost k výkonu povolání zubní instrumentářky se získává absolvováním

- a) akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru zubní instrumentářka, nebo
- b) absolvováním dvouletého studia ukončeného závěrečnou zkouškou na střední zdravotnické škole, zdravotnické odborné škole nebo středním zdravotnickém učilišti v oboru zubní instrumentářka.

(98) Za výkon povolání zubní instrumentářky se považuje činnost v rámci léčebné a diagnostické péče v oboru stomatologické prevence a zubního lékařství pod odborným dohledem zubního lékaře nebo dentální hygienistky.

§ 38

Odborná způsobilost k výkonu povolání řidiče dopravy nemocných a raněných

(99) Odborná způsobilost k výkonu povolání řidiče dopravy nemocných a raněných se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru řidič vozidla dopravy nemocných a raněných.

(100) Za výkon povolání řidiče dopravy nemocných a raněných se považuje činnost pod odborným dohledem v rámci zdravotnické dopravy.

§ 39

Odborná způsobilost k výkonu povolání autoptického laboranta

(101) Odborná způsobilost k výkonu povolání autoptického laboranta se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru autoptický laborant nebo pitevní laborant–preparátor.

(102) Za výkon povolání autoptického laboranta se považuje činnost v rámci diagnostické péče na úseku patologie pod přímým vedením lékaře.

§ 40

Odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře

(103) Odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru

- a) všeobecný sanitář,
- b) sanitář pro operační sál,
- c) sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení,
- d) sanitář pro zařízení lékárenské péče,
- e) sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci, nebo
- f) sanitář pro autoptické oddělení nebo sanitář pro pitevnu.

(104) Dále odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání sanitáře mají fyzické osoby, které absolvovaly část studia na středních nebo vyšších zdravotnických školách nebo v akreditovaných zdravotnických studijních programech uskutečňovaných vysokými školami podle zvláštního právního předpisu,²⁾ a to absolvováním

- a) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického magisterského studijního programu všeobecné lékařství, a to v oboru všeobecný sanitář, sanitář pro operační sál, sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení a sanitář pro autoptické oddělení,
- b) 2 semestrů akreditovaného zdravotnického magisterského studijního programu farmacie nebo oboru diplomovaný farmaceutický asistent na vyšších zdravotnických školách, a to v oboru sanitář pro lékárenskou péči,

- c) 2 semestrů akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního programu pro přípravu všeobecných sester nebo porodních asistentek nebo příslušného studijního oboru na vyšší zdravotnické škole, a to v oboru všeobecný sanitář a sanitář pro operační sál,
- d) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického vysokoškolského studijního programu pro přípravu fyzioterapeutů nebo ergoterapeutů nebo příslušného studijního oboru na vyšší zdravotnické škole, a to v oboru sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci,
- e) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického vysokoškolského studijního programu pro přípravu odborných pracovníků v laboratorních metodách nebo zdravotních laborantů nebo příslušného studijního oboru na vyšší zdravotnické škole, a to v oboru sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení,
- f) 3 ročníků studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotnický asistent, a to v oboru všeobecný sanitář, nebo
- g) 3 ročníků studia na střední zdravotnické škole v oboru laboratorní asistent, a to v oboru sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení.

(105) Za výkon povolání sanitáře se považuje pomocná činnost v rámci poskytování zdravotní péče pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.

Hlava III

Získávání způsobilosti jiného odborného pracovníka

§ 41

Odborná způsobilost

(106) Výkonem povolání jiného odborného pracovníka se rozumí provádění činností, které přímo souvisejí s poskytováním zdravotní péče. Činnosti, které jsou součástí výkonu zdravotní péče, vykonává jiný odborný pracovník pouze pod odborným dohledem nebo přímým vedením v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem a jako zaměstnanec zdravotnického zařízení.

(107) Odborná způsobilost k výkonu povolání jiného odborného pracovníka se získává absolvováním

- a) akreditovaného magisterského studijního programu uskutečňovaného vysokou školou ve studijním oboru:
 - 1. jednooborového studia psychologie na filozofické fakultě (psycholog),
 - 2. speciální pedagogika se státní závěrečnou zkouškou z logopedie a surdopedie (logoped),
 - 3. matematicko - fyzikálního zaměření,
 - 4. přírodovědného zaměření, to je biologického nebo chemického zaměření, včetně veterinárního lékařství a farmacie,
 - 5. elektrotechnického zaměření, nebo
 - 6. sociálního zaměření (sociální pracovník);
- b) akreditovaného bakalářského studijního programu uskutečňovaného vysokou školou ve studijním oboru:
 - 1. matematicko - fyzikálního zaměření,
 - 2. přírodovědného zaměření, to je biologického nebo chemického zaměření,
 - 3. elektrotechnického zaměření, nebo
 - 4. sociálního zaměření (sociální pracovník);
- c) vyšší odborné školy ve studijním oboru:
 - 1. přírodovědného zaměření, to je biologického nebo chemického zaměření,

2. elektrotechnického zaměření, nebo
 3. sociálního zaměření (sociální pracovník);
- d) střední odborné školy ve studijním oboru:
1. biologického nebo chemického zaměření,
 2. elektrotechnického zaměření, nebo
 3. sociálního zaměření.

§ 42

Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání

Jiný odborný pracovník získá odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání absolvováním specializačního vzdělávání nebo akreditovaného kvalifikačního kurzu podle hlavy V; výčet těchto zdravotnických povolání je uveden v hlavě II díl 1 a 2.

Hlava IV

Akreditace

§ 43

Akreditace a akreditované zařízení

(108) Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu nebo jeho části schváleného ministerstvem (dále jen „vzdělávací program“), který je zveřejněn ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví, pro

- a) obor specializačního vzdělávání,
- b) certifikovaný kurz, nebo
- c) akreditovaný kvalifikační kurz.

(109) Vzdělávací program podle odstavce 1 uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je zdravotnické zařízení, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo udělilo akreditaci.

Akreditační řízení

§ 44

(110) Písemnou žádost o udělení nebo prodloužení akreditace předkládá ministerstvu zdravotnické zařízení, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, která má zájem uskutečňovat vzdělávací program.

(111) Žádost s podpisem statutárního orgánu žadatele o akreditaci nebo prodloužení akreditace se předkládá ministerstvu v trojím písemném vyhotovení a v elektronické podobě.

(112) Žádost o udělení nebo prodloužení akreditace obsahuje

- a) obchodní firmu nebo název, sídlo, statutární orgán a identifikační číslo právnické osoby, bylo-li přiděleno, nebo jméno a příjmení, trvalý pobyt nebo místo podnikání a identifikační číslo fyzické osoby, bylo-li přiděleno, která žádost předkládá,
- b) název vzdělávacího programu, který žadatel hodlá uskutečňovat,
- c) doklady o oprávnění užívat prostory, v nichž bude probíhat vzdělávání nebo jeho část,
- d) doklady o odborné a specializované způsobilosti, popřípadě o jiné kvalifikaci, odpovídající zaměření vzdělávacího programu, fyzických osob (garantů, školitelů) odpovědných za průběh vzdělávání na konkrétním pracovišti,

- e) doklady o odborné způsobilosti, popřípadě o jiné kvalifikaci, odpovídající zaměření vzdělávacího programu, zaměstnanců a dalších fyzických osob, kteří se budou podílet na vzdělávání,
- f) doklady o materiálním a technickém zabezpečení vzdělávacího programu nejméně na dobu stanovenou příslušným vzdělávacím programem,
- g) doklady o druhu a rozsahu zdravotní péče zajišťované žadatelem v příslušném oboru,
- h) počet míst pro vzdělávací program, předpokládané celkové neinvestiční náklady, z toho mzdové a ostatní osobní náklady,
- i) rozpis předpokládané výše nákladů na jednoho účastníka a v případě, že vzdělávání bude delší než 1 rok, též rozpis na jednotlivé roky pro jednotlivé roky vzdělávání.

§ 45

(113) Ministerstvo zřizuje akreditační komisi jako svůj poradní orgán k posouzení žádosti podle § 44 a k posouzení odejmutí akreditace.

(114) Členy akreditační komise jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví.

(115) Funkční období stálého člena akreditační komise je pětileté. Funkci stálého člena akreditační komise je možno vykonávat nejdéle ve 2 po sobě následujících obdobích. Kromě stálých členů ministr zdravotnictví jmenuje do akreditační komise další členy s ohledem na obory, které mají být vzděláváním zabezpečeny. Před uplynutím funkčního období může být člen akreditační komise odvolán z funkce jen pro ztrátu bezúhonnosti, pro dlouhodobou neúčast na práci akreditační komise, přestane-li být zaměstnancem nebo členem instituce, na jejíž návrh byl jmenován, nebo na vlastní žádost.

(116) Člen akreditační komise se nemůže zúčastnit jednání o udělení akreditace, pokud by mohlo dojít ke střetu se zájmy osobními, zejména ke zneužití informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného.

§ 46

(117) Stálými členy akreditační komise jsou jmenováni nejméně

- a) 2 zástupci ministerstva,
- b) 2 zástupci akreditovaných zařízení,
- c) 2 zástupci organizace zaměstnavatelů,
- d) 1 zástupce každého zdravotnického povolání, které lze vykonávat bez odborného dohledu, a to na návrh profesního sdružení, které sdružuje nejvíce fyzických osob¹⁰⁾ vykonávajících takové zdravotnické povolání,
- e) 1 zástupce resortu, jehož zdravotnického zařízení se akreditační řízení týká.

(118) Dalšími členy akreditační komise jsou odborníci příslušného specializačního oboru, kterého se týká akreditační řízení, a to minimálně 1 zástupce na návrh příslušného profesního sdružení.

(119) Organizační řád a statut akreditační komise vydává ministerstvo a zveřejňuje je ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.

¹⁰⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb., zákona č. 513/1991 Sb., zákona č. 68/1993 Sb. a zákona č. 151/2002 Sb.

§ 47

(120) Akreditační komise může požádat žadatele o akreditaci nebo o prodloužení akreditace o doplnění informací, o dodatečné předložení požadovaných dokladů, pozvat žadatele na jednání nebo na místě plánovaného uskutečňování vzdělávacího programu prověřit skutečnosti uvedené v žádosti, pokud je to nutné pro posouzení žádosti. Po posouzení žádosti předloží akreditační komise závěrečné stanovisko ministerstvu do 60 dnů ode dne obdržení žádosti.

(121) Akreditace se uděluje na dobu určitou, odpovídající nejméně délce vzdělávacího programu, počítanou ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení akreditace.

(122) Rozhodnutí o udělení akreditace obsahuje

- a) obchodní firmu nebo název, sídlo, statutární orgán a identifikační číslo právnické osoby, bylo-li přiděleno, nebo jméno a příjmení, trvalý pobyt nebo místo podnikání a identifikační číslo fyzické osoby, které je rozhodnutí vydáváno,
- b) název vzdělávacího programu, v němž je akreditované zařízení oprávněno poskytovat vzdělávání,
- c) stanovení počtu míst pro vzdělávání v jednotlivých vzdělávacích programech,
- d) dobu, na kterou se akreditace uděluje,
- e) termín zahájení vzdělávacího programu,
- f) datum vydání rozhodnutí, razítko a podpis osoby oprávněné k vydání rozhodnutí.

(123) Ministerstvo akreditaci neudělí, jestliže

- a) vzdělávací program není dostatečně zabezpečen po stránce personální nebo materiální nebo technické,
- b) žadatel neposkytuje zdravotní péči v rozsahu požadovaném vzdělávacím programem; toto se nevztahuje na akreditované zařízení, které žádá o akreditaci pouze teoretické části vzdělávacího programu,
- c) není dostatečná společenská poptávka po vzdělávání v oboru uvedeném v žádosti o akreditaci, nebo
- d) v žádosti byly uvedeny nesprávné údaje, které jsou rozhodující pro udělení akreditace.

(124) Ministerstvo akreditaci odejme, jestliže

- a) zjistí nedodržování příslušného vzdělávacího programu,
- b) došlo ke změnám podmínek akreditovaného zařízení, které není schopno zabezpečit odpovídající úroveň vzdělávání,
- c) akreditované zařízení požádá o odejmutí akreditace s uvedením důvodů,
- d) akreditované zařízení nesplňuje podmínky, za nichž mu byla akreditace udělena, nebo
- e) akreditované zařízení po předchozí písemné výzvě ministerstva nesplní povinnosti podle § 48 ve lhůtě stanovené touto výzvou.

(125) Rozhodnutí o neudělení nebo odejmutí akreditace obsahuje

- a) obchodní firmu nebo název, sídlo, statutární orgán a identifikační číslo právnické osoby, bylo-li přiděleno, nebo jméno a příjmení, trvalý pobyt nebo místo podnikání a identifikační číslo fyzické osoby, které je rozhodnutí vydáváno,
- b) sdělení o neudělení nebo odejmutí akreditace a jeho zdůvodnění,
- c) datum vydání rozhodnutí, razítko a podpis osoby oprávněné k vydání rozhodnutí.

(126) Ministerstvo rozhodne o udělení, prodloužení, neudělení nebo odejmutí akreditace do 60 dnů po obdržení stanoviska akreditační komise.

(127) Novou žádost o udělení akreditace lze podat nejdříve po uplynutí 180 dnů ode dne vydání rozhodnutí o neudělení nebo odejmutí akreditace. V této žádosti musí žadatel prokázat, že pominuly důvody pro neudělení nebo odejmutí akreditace.

(128) Ministerstvo může stanovit podrobnosti akreditačního řízení prováděcím právním předpisem.

(129) Ministerstvo zveřejňuje ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví seznam akreditovaných zařízení a dobu, na kterou jim byla akreditace udělena, a seznam subjektů, jimž byla akreditace odejmuta.

§ 48

Povinnosti akreditovaných zařízení

(130) Akreditované zařízení je povinno v rámci udělené akreditace

- a) uskutečňovat vzdělávání podle vzdělávacích programů,
- b) předkládat ministerstvu roční zprávu o organizačním a finančním zajištění vzdělávání,
- c) podrobit se kontrole zabezpečení vzdělávání podle vzdělávacího programu, prováděné ministerstvem,
- d) vést dokumentaci o vzdělávání, která obsahuje seznam účastníků vzdělávání; dokumentace o vzdělávání je archivována podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾,
- e) neprodleně, nejpozději do 30 dnů oznámit ministerstvu každou změnu podmínek souvisejících se zabezpečením vzdělávání.

(131) Dosavadní držitel akreditace je povinen předat ministerstvu veškerou dokumentaci, týkající se účastníků vzdělávání, pokud mu byla akreditace odejmuta nebo uplynula-li doba, na kterou byla akreditace udělena.

Hlava V

Formy vzdělávání

Díl 1

Akreditovaný kvalifikační kurz

§ 49

(132) Absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu se získává odborná způsobilost k výkonu příslušného zdravotnického povolání, pokud je tak stanoveno v hlavě II.

(133) Akreditovaný kvalifikační kurz provádí akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu.

(134) Vzdělávací program stanoví délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména počet hodin praktického a teoretického vyučování, a výuková pracoviště, na kterých praxe probíhá, popřípadě další požadavky pro získání způsobilosti. Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury. Vzdělávací program může také stanovit vstupní požadavky.

¹¹⁾ Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění zákona č. 343/1992 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.

(135) Žádost o zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu podává uchazeč akreditovanému zařízení

- a) prostřednictvím zdravotnického zařízení nebo jiného zařízení, které je jeho zaměstnavatelem, nebo
- b) svým jménem, pokud absolvuje akreditovaný kvalifikační kurz na vlastní náklady.

(136) Akreditované zařízení zařadí uchazeče do akreditovaného kvalifikačního kurzu do 30 dnů po obdržení žádosti a zároveň uchazeči oznámí termín začátku vzdělávání.

(137) Účastník akreditovaného kvalifikačního kurzu je v rámci tohoto vzdělávání povinen absolvovat praktickou výuku na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu určeném příslušným vzdělávacím programem. Akreditované zařízení může započítat i část odborné praxe určenou vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení.

(138) Do hodin praktického a teoretického vyučování se započte nejvýše 15 % omluvené absence z hodin praktického vyučování a omluvená absence z hodin teoretického vyučování.

(139) Do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu může být započtena část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části akreditovaného kvalifikačního kurzu. O jeho započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání ministerstvo.

(140) Účast na vzdělávání v akreditovaných kvalifikačních kurzech se považuje za zvyšování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾ Účast na akreditovaných kvalifikačních kurzech, které určí ministerstvo v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí, se považuje za rekvalifikaci podle zvláštního právního předpisu.¹²⁾

(141) Za průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu odpovídá akreditované zařízení.

§ 50

(142) Akreditovaný kvalifikační kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou před zkušební komisí podle zkušebního řádu stanoveného prováděcím právním předpisem. Zkušební komisi zřizuje ministerstvo jako svůj poradní orgán. Členy zkušebních komisí jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví, a to na návrh profesních sdružení, odborných společností a akreditovaných zařízení.

(143) O úspěšně vykonané závěrečné zkoušce vydá ministerstvo osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

¹²⁾ Zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 305/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 39/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 369/2000 Sb., zákona č. 474/2001 Sb., zákona č. 2/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 220/2002 Sb. a zákona č. 311/2002 Sb.
Zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 64/1991 Sb., zákona č. 272/1992 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 39/1994 Sb., zákona č. 74/1994 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 220/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

Díl 2 Celoživotní vzdělávání

§ 51

(144) Celoživotním vzděláváním se rozumí průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v příslušném oboru v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky.

(145) Celoživotní vzdělávání je povinné pro všechny zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky.

§ 52

(146) Formy celoživotního vzdělávání jsou

- a) specializační vzdělávání navazující na získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka,
- b) certifikované kurzy,
- c) inovační kurzy,
- d) odborné praxe a stáže v akreditovaných zařízeních,
- e) účast na školicích akcích, odborných konferencích, kongresech nebo sympoziích,
- f) publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, nebo
- g) samostatné studium odborné literatury.

(147) Za celoživotní vzdělávání se pro účely tohoto zákona považuje také studium navazujících vysokoškolských studijních programů. Navazujícím vysokoškolským studijním programem se rozumí akreditovaný doktorský studijní obor, magisterský studijní obor nebo akreditovaný bakalářský studijní obor, u nichž je podmínkou předchozí absolvování akreditovaného zdravotnického studijního oboru nebo oboru střední zdravotnické školy poskytujícího odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání.

(148) Celoživotní vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) a b) uskutečňují akreditovaná zařízení; ostatní formy celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 mohou zabezpečovat zdravotnická zařízení nebo jiné fyzické nebo právnické osoby včetně právnických osob v působnosti jiných resortů než ministerstva.

(149) Účast na celoživotním vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) až e) se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾

(150) O účasti v jednotlivých formách celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) až e) pořadatel provede záznam do průkazu odbornosti.

(151) Plnění povinnosti celoživotního vzdělávání se prokazuje na základě kreditního systému. Prováděcí právní předpis stanoví počet kreditů forem celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. c) až f) a podle odstavce 2. Počet kreditů získaných absolvováním specializačního vzdělávání, modulu vzdělávacího programu oboru specializačního vzdělávání nebo certifikovaného kurzu je součástí vzdělávacího programu.

(152) Získání stanoveného počtu kreditů je podmínkou

- a) pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle hlavy VI,

b) pro přihlášení se k atestační zkoušce (§ 54 odst. 6 a § 58).

Díl 3 Specializační vzdělávání

§ 53

Specializační vzdělávání a specializovaná způsobilost

(153) Úspěšným ukončením specializačního vzdělávání atestační zkouškou získává zdravotnický pracovník specializovanou způsobilost k výkonu specializovaných činností příslušného zdravotnického povolání a psycholog a logoped (§ 41 odst. 2 písm. a) bod 1. a 2.) odbornou a současně specializovanou způsobilost k výkonu příslušného zdravotnického povolání.

(154) Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků uvedených v hlavě II díl 1 je upraveno v § 54. Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků uvedených v hlavě II díl 2 je upraveno v § 55.

(155) Specializační vzdělávání uskutečňuje akreditované zařízení podle vzdělávacího programu.

§ 54

Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání po získání odborné způsobilosti

(156) Vzdělávací program specializačního vzdělávání se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu s počtem kreditů stanoveným vzdělávacím programem. Za modul se považuje také certifikovaný kurz (§ 59), pokud je uveden ve vzdělávacím programu.

(157) Vzdělávací program stanoví délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména počet hodin praktického a teoretického vyučování a výuková pracoviště, na kterých vzdělávání probíhá. Dále stanoví teoretické znalosti a praktické dovednosti vyplývající z jednotlivých modulů, popřípadě další požadavky pro získání specializované způsobilosti. Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury a charakteristiku činností absolventů specializačního vzdělávání, stanovenou pro jednotlivé moduly. Vzdělávací program může také stanovit vstupní požadavky.

(158) Do splněného počtu hodin stanovených vzdělávacím programem se započte nejvýše 15 % omluvené absence z hodin praktického vyučování a omluvená absence z hodin teoretického vyučování.

(159) Do specializačního vzdělávání se započtou moduly, které účastník specializačního vzdělávání absolvoval v rámci jiného specializačního vzdělávání, a certifikované kurzy, pokud jsou součástí vzdělávacího programu daného specializačního oboru.

(160) Do specializačního vzdělávání může být započtena část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá vzdělávacímu programu. O započtení rozhoduje na žádost účastníka specializačního vzdělávání ministerstvo.

(161) Podmínkou přihlášení se k atestační zkoušce je získání počtu kreditů stanoveného vzdělávacím programem a absolvování modulů, které jsou ve vzdělávacím programu označeny jako povinné.

(162) Ministerstvo může rozhodnout o přiznání specializované způsobilosti v oboru specializace absolventům akreditovaného doktorského nebo magisterského studijního oboru navazujícího na zdravotnický bakalářský nebo magisterský studijní obor, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu specializačního vzdělávání vydaného ministerstvem.

§ 55

Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání po získání odborné a specializované způsobilosti

(163) Vzdělávací program specializačního vzdělávání stanoví počet kreditů získaných splněním studijních podmínek za 1 rok specializačního vzdělávání, celkovou délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména délku povinné praxe v oboru a výuková pracoviště, na kterých praxe probíhá. Dále stanoví požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti, absolvování vzdělávacích akcí, kurzů, seminářů, stáží a další požadavky pro získání specializované způsobilosti. Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury a charakteristiku činností absolventů specializačního vzdělávání.

(164) Specializační vzdělávání se uskutečňuje formou

- a) celodenní průpravy, při které účastník specializačního vzdělávání věnuje této praktické a teoretické výuce čas v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době,⁶⁾ nebo
- b) externí průpravy, která se liší od celodenní průpravy pouze tím, že doba určená na praktické zdravotnické činnosti může být zkrácena nejvýše na polovinu doby stanovené pro celodenní průpravu. Úroveň této průpravy nesmí být nižší než u celodenní průpravy. Za kvalitu a dodržení celkové délky externí průpravy, která nemůže být kratší než u celodenní průpravy, odpovídá akreditované zařízení.

(165) Do doby specializačního vzdělávání se započte i doba pracovní neschopnosti a doba rodičovské dovolené, pokud tato doba přerušení výkonu zdravotnického povolání nečinila v úhrnu více než 14 týdnů v kalendářním roce. Vojenská činná služba se započítává, byla-li vykonávána v příslušném oboru specializačního vzdělávání.

(166) Do specializačního vzdělávání může být započtena část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá vzdělávacímu programu. O započtení rozhoduje na žádost účastníka specializačního vzdělávání ministerstvo.

(167) Do specializačního vzdělávání může být započtena i odborná praxe, popřípadě její část, absolvovaná

- a) v jiném oboru specializace, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu,
- b) v cizině, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu.

O započtení rozhoduje na žádost účastníka specializačního vzdělávání ministerstvo.

(168) Specializační vzdělávání probíhá při výkonu příslušného povolání zdravotnického pracovníka.

(169) Ministerstvo může rozhodnout o přiznání specializované způsobilosti v oboru specializace absolventům akreditovaného doktorského studijního oboru navazujícího na

zdravotnický magisterský studijní obor, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu specializačního vzdělávání vydanému ministerstvem.

§ 56

Zařazení zdravotnických pracovníků do specializačního vzdělávání

(170) Žádost o zařazení do oboru specializačního vzdělávání podává uchazeč ministerstvu.

(171) Součástí žádosti jsou úředně ověřené kopie dokladů o získané odborné způsobilosti, popřípadě o získané specializované způsobilosti (§ 58) nebo zvláštní odborné způsobilosti (63), a průkaz odbornosti. Cizí státní příslušníci přikládají k žádosti rozhodnutí ministerstva o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky.

(172) Při splnění podmínek stanovených v odstavci 2 ministerstvo zařadí uchazeče do specializačního vzdělávání do 30 dnů po obdržení žádosti a zároveň uchazeči oznámí termín začátku vzdělávání.

§ 57

Průběh specializačního vzdělávání

(173) Akreditované zařízení odpovídá za průběh specializačního vzdělávání; pokud se na specializačním vzdělávání podílí více akreditovaných zařízení, odpovídá za plán a organizaci praktické i teoretické výuky účastníka specializačního vzdělávání akreditované zařízení určené ministerstvem v akreditaci.

(174) Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitelem může být pouze zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru, který je zapsán v Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (§ 70).

(175) Školitel průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka vzdělávání a vypracovává plán školicích akcí, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat.

(176) Účastník specializačního vzdělávání je v rámci tohoto vzdělávání povinen absolvovat odbornou praxi na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu určeném příslušným vzdělávacím programem. Školitel započte dosud absolvovanou odbornou praxi, pokud splňuje požadavky stanovené vzdělávacím programem. Na průběh celé odborné praxe dohlíží školitel.

§ 58

Atestační zkouška

(177) Specializační vzdělávání se ukončuje atestační zkouškou (dále jen "atestace") před oborovou atestační komisí podle zkušebního řádu stanoveného prováděcím právním předpisem. Oborové atestační komise zřizuje ministerstvo jako svůj poradní orgán. Členy oborových atestačních komisí jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví na návrh profesních sdružení, odborných společností a akreditovaných zařízení.

(178) Ministerstvo vydá zdravotnickým pracovníkům, kteří úspěšně vykonali atestaci, diplom o specializaci v příslušném oboru.

Díl 4 Certifikovaný kurz

§ 59

(179) Absolvováním certifikovaného kurzu se získává zvláštní odborná způsobilost pro úzce vymezené činnosti.

(180) Certifikovaný kurz provádí akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu certifikovaného kurzu.

(181) Vzdělávací program stanoví celkovou délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména počet hodin praktického a teoretického vyučování, a výuková pracoviště, na kterých probíhá, popřípadě další požadavky pro získání způsobilosti. Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury a činnosti absolventů certifikovaného kurzu. Vzdělávací program může také stanovit vstupní požadavky.

(182) Do splněného počtu hodin stanovených vzdělávacím programem se započte nejvýše 15 % omluvené absence z hodin praktického vyučování a omluvená absence z hodin teoretického vyučování.

(183) Do vzdělávání v certifikovaném kurzu akreditované zařízení započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá vzdělávacímu programu.

§ 60

(184) Žádost o zařazení do certifikovaného kurzu podává uchazeč akreditovanému zařízení.

(185) Součástí žádosti jsou úředně ověřené kopie dokladů o získané odborné způsobilosti, popřípadě o získané specializované nebo zvláštní odborné způsobilosti, a průkaz odbornosti (§ 64). Cizí státní příslušníci přikládají k žádosti rozhodnutí ministerstva o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky.

(186) Při splnění podmínek stanovených v odstavci 2 akreditované zařízení zařadí uchazeče do certifikovaného kurzu do 1 měsíce po obdržení žádosti a zároveň uchazeči oznámí termín začátku vzdělávání. Akreditované zařízení současně seznámí uchazeče s organizací certifikovaného kurzu a s požadavky na úspěšné absolvování certifikovaného kurzu.

§ 61

(187) Za průběh certifikovaného kurzu odpovídá akreditované zařízení.

(188) Účastník certifikovaného kurzu je v rámci tohoto vzdělávání povinen absolvovat odbornou praxi na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu určeném příslušným vzdělávacím programem. Akreditované zařízení započte dříve absolvovanou odbornou praxi, pokud splňuje požadavky stanovené vzdělávacím programem.

§ 62

O úspěšném absolvování certifikovaného kurzu vydá akreditované zařízení certifikát, který má platnost pro Českou republiku. V certifikátu jsou uvedeny činnosti, k nimž absolvent certifikovaného kurzu získal zvláštní odbornou způsobilost.

Díl 5

Průkaz odbornosti

§ 63

(189) Průkaz odbornosti slouží k průběžnému zaznamenávání druhu a délky získaného vzdělání, vykonaných zkoušek, průběhu celoživotního vzdělávání a druhu a délky vykonávané činnosti při výkonu povolání zdravotnických pracovníků uvedených v hlavě II a III.

(190) Záznamy do průkazu odbornosti o

- a) druhu a délce vykonávaných činností provádějí zaměstnavatelé,
- b) zařazení do specializačního vzdělávání provádí ministerstvo,
- c) výsledku vykonané atestační zkoušky provádí předseda atestační komise nebo jím pověřený člen,
- d) výsledku vykonané závěrečné zkoušky akreditovaného kvalifikačního kurzu provádí ministerstvo,
- e) úspěšném absolvování certifikovaného kurzu provádí akreditované zařízení,
- f) výsledku vykonané zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu provádí předseda zkušební komise,
- g) účasti na dalších formách celoživotního vzdělávání provádějí jejich pořadatelé,
- h) doškolení při přerušení výkonu zdravotnického povolání provádí zaměstnavatel.

(191) Průkaz odbornosti vydává na žádost zdravotnického pracovníka ministerstvo.

Hlava VI

Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu

Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a podmínky jeho vydání

§ 64

Osvědčením k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (dále jen „osvědčení“) se získává oprávnění

- a) k výkonu povolání bez odborného dohledu (§ 4 odst. 3),
- b) k vedení praktického vyučování ve studijních oborech a v akreditovaných kvalifikačních kurzech, ve specializačním vzdělávání a v certifikovaných kurzech.

§ 65

(192) Ministerstvo vydá osvědčení zdravotnickému pracovníkovi na základě jeho písemné žádosti, pokud splnil podmínky pro výkon povolání bez odborného dohledu stanovené tímto zákonem. To se nevztahuje na státní příslušníky členských států Evropské unie, u nichž osvědčení nahrazuje rozhodnutí ministerstva o uznání způsobilosti k výkonu

zdravotnického povolání vydané podle § 79 odst. 5 nebo rozhodnutí o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu.

(193) Obsahem žádosti o osvědčení jsou:

- a) u zdravotnického pracovníka, který požádal o vydání osvědčení do 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doklady o
 1. získané způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru,
 2. zdravotní způsobilosti,
 3. bezúhonnosti,
- b) u ostatních zdravotnických pracovníků, kteří požádali o vydání osvědčení po uplynutí 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doklady
 1. uvedené v písmenu a),
 2. o výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru minimálně 1 rok z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby⁶⁾ nebo minimálně 2 roky výkonu zdravotnického povolání z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby,⁶⁾ a dále získání 40 kreditů z celoživotního vzdělávání, nebo
 3. o složení zkoušky, kterou se ověřuje způsobilost k výkonu příslušného povolání bez odborného dohledu v souladu s nejnovějšími poznatky v oboru, pokud zdravotnický pracovník nesplnil podmínky uvedené v bodu 2. tohoto písmene.

§ 66

(194) Osvědčení se vydává na období 6 let, pokud není dále stanoveno jinak.

(195) Ministerstvo rozhodne o vydání osvědčení do 30 dnů, v případě konání zkoušky do 90 dnů, po obdržení žádosti.

(196) Zdravotnický pracovník, který získal osvědčení, může ke svému označení odbornosti připojit též označení „Registrovaný/á“.

§ 67

Prodloužení platnosti osvědčení

Platnost osvědčení může být zdravotnickému pracovníkovi prodloužena, jsou-li splněny podmínky podle § 65 odst. 2 písm. b), na období dalších 6 let, pokud požádá o jeho prodloužení nejpozději 120 dnů před skončením platnosti osvědčení.

§ 68

Zamítnutí a odejmutí osvědčení

Ministerstvo rozhodne o zamítnutí nebo odejmutí osvědčení, jestliže zdravotnický pracovník nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky pro jeho vydání.

§ 69

Zkouška a zkušební komise

(197) Zkouška, kterou se ověřuje způsobilost k výkonu příslušného povolání bez odborného dohledu v souladu s nejnovějšími poznatky v oboru, se koná před zkušební komisí na základě žádosti a podle zkušebního řádu stanoveného prováděcím právním předpisem.

(198) Zkušební komisi zřizuje ministr zdravotnictví jako svůj poradní orgán.

(199) Zkušební komise se skládá ze stálých a dalších členů.

(200) Stálými členy zkušební komise jsou nejméně

- a) 2 zástupci ministerstva,
- b) 2 zástupci akreditovaných zařízení,
- c) 2 zástupci organizace zaměstnavatelů,
- d) 1 zástupce každého zdravotnického povolání, kterého se zkouška týká, uvedeného v hlavě II díl 1 a 2, a to na návrh profesního sdružení, které sdružuje nejvíce fyzických osob¹⁰⁾ vykonávajících takové zdravotnické povolání.

(201) Dalšími členy jsou odborníci příslušného specializačního oboru, kterého se zkouška týká, a to minimálně 1 zástupce na návrh příslušného profesního sdružení.

(202) Člen zkušební komise musí být držitelem osvědčení. Při odejmutí nebo neprodloužení platnosti osvědčení jeho členství ve zkušební komisi zaniká.

(203) Funkční období stálého člena zkušební komise je pětileté. Funkci stálého člena zkušební komise je možné vykonávat nejdéle ve dvou po sobě jdoucích obdobích. Před uplynutím funkčního období může být ministrem zdravotnictví stálý člen zkušební komise odvolán z funkce jen pro ztrátu bezúhonnosti, pro dlouhodobou neúčast na práci zkušební komise, přestane-li být zaměstnancem nebo členem instituce, na jejíž návrh byl jmenován, nebo na vlastní žádost.

(204) Člen zkušební komise se nemůže účastnit jednání o zdravotnickém pracovníkovi, pokud vznikne podezření z jeho podjatosti.

(205) Ministerstvo je povinno umožnit žadateli vykonat zkoušku nejdéle do 90 dnů ode dne podání žádosti.

(206) Ministerstvo vydá zdravotnickým pracovníkům, kteří složili zkoušku, doklad o složení zkoušky.

§ 70

Registr zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu

(207) Registr zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (dále jen „registr“) je součástí Národního zdravotního informačního systému.³⁾

(208) Na vedení registru a na zpracování osobních údajů z registru se vztahují zvláštní právní předpisy.¹³⁾

(209) Registr je veřejně přístupný s výjimkou údajů o rodném čísle a trvalém pobytu.

(210) Registr obsahuje o osobách, kterým bylo uděleno osvědčení, tyto údaje

¹³⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 310/2002 Sb.

- a) číslo, pod kterým bylo vydáno osvědčení,
- b) jméno a příjmení¹⁴⁾,
- c) datum narození,
- d) rodné číslo, pokud je přiděleno,
- e) adresu trvalého pobytu, a není-li trvalý pobyt na území České republiky, adresu určenou pro doručování,
- f) adresu zaměstnavatele a pracovní zařazení nebo adresu nestátního zdravotnického zařízení, v němž je povolání vykonáváno,
- g) údaje o dosaženém vzdělání včetně celoživotního, rok jeho absolvování a země, ve které bylo absolvováno.

(211) Ministerstvo sděluje do Národního zdravotnického informačního systému údaje o zdravotnických pracovnících, kterým vydalo

- a) osvědčení,
- b) rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání podle hlavy VII a VIII, pokud je v něm uvedeno, že fyzická osoba je způsobilá k výkonu povolání bez odborného dohledu.

(212) Zdravotnický pracovník uvedený v registru je povinen neprodleně oznámit do Národního zdravotnického informačního systému změny údajů uvedených v odstavci 4 nebo skončení platnosti osvědčení.

Hlava VII

Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání pro státní příslušníky členských států Evropské unie, kteří získali způsobilost k výkonu těchto zdravotnických povolání v jiném členském státě než v České republice

Základní ustanovení

§ 71

(213) Na uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání všeobecné sestry a porodní asistentky se vztahují ustanovení § 72 až § 82.

(214) Uznávání způsobilosti k výkonu jiného zdravotnického povolání podle tohoto zákona, než uvedeného v odstavci 1, se řídí zvláštním právním předpisem o uznávání odborné kvalifikace.

§ 72

(215) Zdravotnické povolání mohou v České republice vykonávat státní příslušníci členských států Evropské unie (dále jen „členský stát“) jako usazené osoby nebo jako hostující osoby.

(216) Usazenou osobou se pro účely tohoto zákona rozumí státní příslušník členského státu, který vykonává na území České republiky soustavně zdravotnické povolání

¹⁴⁾ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

nebo na tomto území za tímto účelem založí podnik nebo organizační složku. Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání usazené osoby posuzuje a uznává na základě žádosti uznávací orgán.

(217) Hostující osobou se pro účely tohoto zákona rozumí státní příslušník členského státu, který je usazen na území jiného členského státu než České republiky a na území České republiky vykonává zdravotnické povolání dočasně nebo příležitostně.

(218) Pro účely tohoto zákona se osobou usazenou a hostující rozumí rovněž osoba vykonávající odborné činnosti v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu.

(219) Členským státem původu se rozumí členský stát, ve kterém žadatel získal odbornou způsobilost pro výkon předmětné činnosti, nebo členský stát, ve kterém uchazeč předmětnou činnost vykonává nebo vykonával. Pro účely posuzování jiné způsobilosti se členským státem původu rozumí členský stát, v němž předmětnou činnost uchazeč naposledy vykonával nebo jehož je uchazeč státním příslušníkem.

§ 73

Uznávací orgán a jeho působnost

(220) Uznávacím orgánem pro posuzování a uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání všeobecné sestry a porodní asistentky je ministerstvo.

(221) Ministerstvo informuje osobu, která žádá o uznání způsobilosti, o věcech týkajících se uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a o souvisejících právních předpisech a o možnostech prohlubování znalostí českého jazyka.

§ 74

Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání hostující osoby

(222) Osoba, která hodlá vykonávat zdravotnické povolání jako hostující osoba, prokazuje způsobilost k výkonu zdravotnického povolání na základě oznámení o výkonu zdravotnického povolání na území České republiky; k oznámení hostující osoba přiloží potvrzení osvědčující, že osoba vykonává zdravotnické povolání ve státě svého usazení v souladu s jeho právními předpisy, a potvrzení osvědčující, že hostující osoba je držitelem dokladu o formální kvalifikaci pro výkon zdravotnického povolání. Tyto doklady nesmí být při předložení starší než 1 rok.

(223) V případě, že by oznámení o výkonu zdravotnického povolání na území České republiky vedlo v naléhavých případech k opožděnému poskytnutí služby, může být oznámení o výkonu zdravotnického povolání na území České republiky učiněno v co nejkratší době po poskytnutí služby. Hostující osoba v oznámení o výkonu zdravotnického povolání uvede odbornou činnost, kterou hodlá na území České republiky vykonávat, a adresu pro doručování na území České republiky nebo na území členského státu usazení, pokud se nebude zdržovat na území České republiky. Ministerstvo musí informovat členský stát, v němž je hostující osoba usazena, dozví-li se o postihu, který byl této osobě uložen.

Uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání usazené osoby

§ 75

Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání všeobecné sestry a porodní asistentky má ten, kdo je

- a) odborně způsobilý,
- b) zdravotně způsobilý,
- c) bezúhonný.

§ 76

(224) Odborně způsobilý je v České republice státní příslušník členského státu, který získal formální kvalifikaci v některém členském státě. Formální kvalifikací se rozumí znalosti a dovednosti potvrzené diplomy, osvědčeními a jinými doklady získanými v rámci vzdělávání při přípravě na příslušné povolání, na základě kterých je státní příslušník členského státu považován v členském státě původu za odborně způsobilého. Tyto diplomy, osvědčení a jiné doklady se považují za rovnocenné dokladům o formální kvalifikaci vydaným v České republice. Ministerstvo vyhlásí sdělením ve Sbírce zákonů v souladu s právem Evropských společenství seznam diplomů, osvědčení a jiných dokladů o formální kvalifikaci (dále jen "seznam") udělovaných na území členských států, seznam institucí a orgánů, které je vydávají, jakož i doklady osvědčující nabytá práva. Nabytým právem se rozumí v souladu s právem Evropských společenství právo výkonu příslušného povolání v členském státě na základě formální kvalifikace nabyté v členském státě původu, i když uvedená formální kvalifikace nesplňuje náležitosti obsahu nebo délky stanovené právními předpisy Evropského společenství.¹⁵⁾

(225) Ministerstvo uzná jako dostatečný důkaz formální kvalifikace rovněž diplomy, osvědčení a jiné doklady o formální kvalifikaci i v případě, že neodpovídají názvům uvedeným v seznamu, pokud jsou opatřené osvědčením vydaným příslušným orgánem nebo subjektem členského státu. Toto osvědčení musí potvrzovat, že dotyčné diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci byly vydány po ukončení vzdělání a odborné přípravy, které jsou v souladu s právem Evropských společenství^{15),16)} a jsou státy, které toto osvědčení vydaly, považovány za rovnocenné těm, jejichž názvy jsou uvedeny v seznamu.

(226) Diplomy, osvědčení a jiné doklady o formální kvalifikaci, jakož i absolvované školení a odborná praxe získané mimo členské státy ministerstvo přezkoumá; při jejich uznávání přihlédne ke skutečnosti, zda byly již uznány v jiném členském státě.

¹⁵⁾ Směrnice Rady 77/452/EHS o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a obdobných dokladů o vzdělání zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči obsahující opatření pro usnadnění účinného výkonu práva podnikání a volného pohybu služeb v platném znění.

Směrnice Rady 80/154/EHS o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a obdobných dokladů o vzdělání porodních asistentek a o opatřeních pro usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb v platném znění

¹⁶⁾ Směrnice Rady 77/453/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se činnosti zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči v platném znění.
Směrnice Rady 80/155/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti porodních asistentek a jejich výkonu v platném znění.

§ 77

Zdravotně způsobilý je ten, kdo předloží doklad o zdravotní způsobilosti požadovaný v členském státě původu. Doklad o zdravotní způsobilosti vydaný členským státem původu nesmí být při předložení starší 3 měsíců. Nepožaduje-li členský stát původu doklad o zdravotní způsobilosti pro přístup k dotyčné činnosti nebo pro její výkon, dokládá se zdravotní způsobilost na základě potvrzení osvědčujícího splnění požadavků tohoto zákona a prováděcího právního předpisu.

§ 78

(227) Dokladem o bezúhonnosti je

- a) osvědčení vydané příslušným orgánem členského státu původu, které dokládá, že požadavky tohoto členského státu na bezúhonnost a dobrou pověst pro zahájení výkonu předmětné činnosti byly splněny, nebo
- b) výpis ze zákonem stanovených rejstříků, nebo není-li k dispozici, rovnocenný doklad, vydaný příslušným orgánem členského státu původu, pokud tento členský stát nepožaduje doklad o bezúhonnosti nebo dobré pověsti u osob, které hodlají zahájit odbornou činnost.

Doklad o bezúhonnosti nesmí být při předložení starší 3 měsíců.

(228) Vyjdou-li najevo závažné skutečnosti, ke kterým došlo mimo území České republiky před zahájením činnosti usazené osoby v České republice a které mohou ovlivnit přístup k výkonu zdravotnického povolání této osoby, může o tom ministerstvo uvědomit členský stát původu. V takovém případě ministerstvo řízení o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání přeruší a vyčká odpovědi dotázaného členského státu.

(229) V řízení se pokračuje ode dne přijetí odpovědi od dotázaného členského státu. V případě, že dotázaný členský stát do 3 měsíců od odeslání žádosti neinformuje ministerstvo o přijatém opatření ve vztahu k osvědčení nebo dokladům, pozastavená lhůta pokračuje prvním dnem následujícím po uplynutí této tříměsíční lhůty.

§ 79

(230) Doklady podle § 76 až § 78 mohou být předloženy i v kopii; musí být přeloženy do českého jazyka, s výjimkou dokladů vyhlášených sdělením ve Sbírce zákonů (§ 76 odst. 1). V případě pochybností je uznávací orgán oprávněn požadovat přeložení těchto dokladů do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků.¹⁷⁾

(231) Pokud má ministerstvo odůvodněné pochybnosti o pravosti dokladů předložených usazenou osobou, požádá příslušný orgán členského státu, ve kterém byly doklady vydány, o potvrzení jejich pravosti. Ministerstvo dále může požadovat potvrzení skutečnosti, že usazená osoba splňuje požadavky na vzdělání stanovené prováděcím právním předpisem.

(232) Ministerstvo je povinno zajistit, aby získané informace byly použity pouze k účelům, pro které byly získány.

(233) Řízení o uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání musí být skončeno nejpozději do 3 měsíců po předložení veškerých dokladů.

¹⁷⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

(234) O uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání vydá ministerstvo rozhodnutí. Je-li osoba, které se rozhodnutí vydává, způsobilá k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, obsahuje rozhodnutí i tuto skutečnost.

§ 80

Ověření znalosti českého jazyka

Znalost českého jazyka se vyžaduje pouze v rozsahu nezbytně nutném k výkonu zdravotnického povolání. Schopnost vyjadřovat se v českém jazyce ověřuje ministerstvo.

Použití právních předpisů České republiky

§ 81

Činnost usazených osob nebo hostujících osob se řídí právními předpisy České republiky.

§ 82

Ustanovení § 71 až § 81 se použijí pro státní příslušníky států Evropského hospodářského prostoru obdobně. Za státního příslušníka smluvního státu Evropského hospodářského prostoru se považuje státní příslušník podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru¹⁸⁾ a Dohody mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy a Švýcarskou konfederací o volném pohybu osob¹⁹⁾.

Hlava VIII

Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání a činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče pro státní příslušníky mimo členské státy a pro absolventy akreditovaných zdravotnických magisterských a bakalářských studijních programů v České republice v jiném jazyce než českém

§ 83

(235) Zdravotničtí pracovníci a jiní odborní pracovníci, kteří získali odbornou nebo specializovanou způsobilost v oblasti poskytování zdravotní péče v cizině mimo členské státy, jsou odborně způsobilí vykonávat zdravotnické povolání na území České republiky na základě úspěšného složení aprobační zkoušky, po prokázání zdravotní způsobilosti a bezúhonnosti a po ověření schopnosti odborně se vyjadřovat v českém jazyce; schopnost odborně se vyjadřovat v českém jazyce v rozsahu nutném pro jejich činnost se ověřuje v průběhu výkonu aprobační zkoušky.

(236) Uchazeči o aprobační zkoušku musí předložit ministerstvu osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání podle zvláštního právního předpisu²⁾ nebo nostrifikaci vysvědčení vydaného zahraniční školou podle zvláštních právních předpisů²⁰⁾ (dále jen "nostrifikace").

¹⁸⁾ Článek 30 Dohody o Evropském hospodářském prostoru.

¹⁹⁾ Článek 9 Dohody mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy, na straně jedné, a Švýcarskou konfederací, na straně druhé, o volném pohybu osob.

²⁰⁾ Zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 190/1993 Sb., zákona č. 256/1994 Sb., zákona č. 139/1995 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 3/2002 Sb. a zákona č. 284/2002 Sb.

Srovnání získané odborné způsobilosti u povolání, která na území České republiky vykonávají absolventi akreditovaných kvalifikačních kurzů, provádí ministerstvo.

(237) Aprobační zkouška se koná před zkušební komisí, kterou zřizuje ministr zdravotnictví jako svůj poradní orgán. Členy zkušební komise jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví. Na základě úspěšně vykonané aprobační zkoušky vydá ministerstvo rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky, a to nejdéle do 180 dnů ode dne podání žádosti o vykonání aprobační zkoušky.

(238) Pokud osobám uvedeným v odstavci 1 uzná jejich odbornou způsobilost nebo specializovanou způsobilost kterýkoli z členských států a tyto osoby doloží odbornou praxi v příslušném oboru v kterémkoli členském státě, musí vzít ministerstvo tyto okolnosti při rozhodování v úvahu. V těchto případech se vykonání aprobační zkoušky nevyžaduje. U osob podle věty první musí ministerstvo vydat rozhodnutí o žádosti do 90 dnů ode dne podání žádosti.

(239) Ustanovení hlavy VII se použijí přiměřeně pro osoby uvedené v odstavci 1, které získaly odbornou způsobilost nebo specializovanou způsobilost v členském státě.

§ 84

(240) Absolventi akreditovaných zdravotnických studijních programů uskutečňovaných vysokými školami v České republice s jiným vyučovacím jazykem než českým jsou odborně způsobilí k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky po ověření schopnosti odborně se vyjadřovat v českém jazyce. Schopnost vyjadřovat se v českém jazyce se vyžaduje v rozsahu nezbytném k výkonu zdravotnického povolání. Na základě ověření schopnosti vyjadřovat se v českém jazyce vydá ministerstvo rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky do 90 dnů ode dne podání žádosti.

(241) Ověření schopnosti vyjadřovat se v českém jazyce se nevyžaduje u studentů, kteří jsou státními občany České republiky a kteří získali předcházející vzdělání v českém jazyce.

§ 85

Zdravotníci pracovníci, kteří získali odbornou nebo specializovanou způsobilost na území Slovenské republiky absolvováním studijních programů nebo jiných forem vzdělávání, jsou odborně způsobilí k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky. Pokud byl vyučovacím jazykem jiný jazyk než slovenský nebo český, vztahuje se na tyto zdravotnické pracovníky § 84.

§ 86

Do dne počátku platnosti smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii platí pro státní příslušníky členských států ustanovení § 83 odst. 1 až 3.

§ 87

Ministerstvo může vydat rozhodnutí o povolení k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky na dobu určitou s vymezením činností, které lze v rámci tohoto povolení vykonávat, cizím státním příslušníkům nebo státním příslušníkům České republiky, kteří získali odbornou nebo specializovanou způsobilost v cizině a jsou do České republiky zváni

- a) k předávání odborných a praktických zkušeností,
- b) z důvodu provedení jednorázových lékařských výkonů v rámci vyžádaného konzilia, nebo
- c) nabývat odborné a praktické zkušenosti a dovednosti formou stáží a výměnných praxí, pokud jsou držiteli nostrifikace vzdělání a prokáží schopnost odborně se vyjadřovat a komunikovat v českém jazyce v rozsahu požadavků nutných pro výkon jejich zdravotnického povolání, kterou ověřuje ministerstvo. Absolvovaná stáž nebo praxe započatá bez předchozího složení aprobační zkoušky však po jejím ukončení neopravňuje k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky.

Hlava IX
Zmocňovací ustanovení

§ 88

(242) Obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí stanoví vláda nařízením.

(243) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů a zkušební řád,
- b) složení a činnost zkušební komise pro aprobační zkoušky a zkušební řád pro aprobační zkoušky,
- c) kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků,
- d) v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání,
- e) seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek, včetně rozsahu odborných vyšetření, a náležitosti lékařského posudku,
- f) popis činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

(244) Ministerstvo může stanovit vyhláškou podrobnosti akreditačního řízení.

Hlava X
Společná a přechodná ustanovení

§ 89

Společná ustanovení

(245) Účast členů na jednáních komisí zřizovaných ministerstvem je jiným úkonem v obecném zájmu,⁶⁾ při němž náleží členům komise náhrada mzdy. Členům komise, kteří

nejsou v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu, jsou však výdělečně činní, přísluší náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena komise v jimi prokázané výši, nejvýše však ve výši průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené a zveřejněné Ministerstvem práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů pro účely zaměstnanosti.¹²⁾

(246) Tento zákon se vztahuje i na zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky, kteří vykonávají zdravotnické povolání nebo činnosti související s poskytováním zdravotní péče v působnosti jiných resortů než ministerstva s tím, že zvláštní právní předpis může stanovit další podmínky výkonu zdravotnického povolání.

(247) Ženy, které získaly způsobilost zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka v oboru s profesním označením v mužském rodě, mohou používat profesní označení přechýlené.

(248) Názvy akreditovaných zdravotnických magisterských a bakalářských studijních oborů v rámci příslušného studijního programu, které uskutečňují vysoké školy, způsobilost k výkonu zdravotnického povolání, která se jejich absolvováním získává, dobu platnosti akreditace a vysoké školy, které studijní obory uskutečňují, zveřejní vždy k 31. prosinci ministerstvo ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.

§ 90

Vedoucí funkce ve zdravotnickém zařízení může vykonávat pouze zdravotnický pracovník, který získal osvědčení podle tohoto zákona a má

- a) vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání se zaměřením odpovídajícím příslušné vedoucí funkci a 5 let výkonu zdravotnického povolání, z toho alespoň 2 roky v úseku činnosti, v němž má být vedoucí funkce vykonávána, nebo
- b) specializovanou způsobilost v oboru specializace odpovídající příslušné vedoucí funkci a 5 let výkonu zdravotnického povolání, z toho alespoň 2 roky v úseku činnosti, v němž má být vedoucí funkce vykonávána.

§ 91

Při rozhodování podle tohoto zákona se postupuje podle správního řádu²¹⁾ s výjimkou lhůt stanovených v § 47 odst. 7, § 66 odst. 2, § 79 odst. 4 a § 83 odst. 3 a 4.

§ 92

(249) Ministerstvo vydá na základě žádosti zdravotnického pracovníka potvrzení osvědčující výkon zdravotnického povolání žadatele na území České republiky v souladu s právními předpisy a potvrzení osvědčující, že žadatel je držitelem dokladu o odborné, popřípadě specializované způsobilosti pro výkon zdravotnického povolání. Tato potvrzení mají platnost 1 rok ode dne vydání.

(250) Ministerstvo vydá na základě žádosti zdravotnického pracovníka, který hodlá vykonávat své povolání v cizině a získal v České republice odbornou, popřípadě specializovanou způsobilost podle dosavadních právních předpisů, potvrzení osvědčující, že dosažená odborná, popřípadě specializovaná způsobilost je považována za rovnocennou odborné, popřípadě specializované způsobilosti podle tohoto zákona. Ministerstvo též vydá

²¹⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

zdravotnickým pracovníkům uvedeným ve větě prvé potvrzení osvědčující délku odborné praxe nebo výkonu zdravotnického povolání.

(251) Ministerstvo vydá na základě žádosti zdravotnického pracovníka potvrzení osvědčující, že zdravotnický pracovník splňuje podmínku zdravotní způsobilosti nebo bezúhonnosti podle tohoto zákona. Potvrzení má platnost 6 měsíců od data vydání.

§ 93

Ministerstvo informuje členský stát, v němž zdravotnický pracovník vykonává nebo hodlá vykonávat odbornou činnost, o trestním nebo správním postihu této osoby v České republice, pokud souvisí s výkonem zdravotnického povolání.

Přechodná ustanovení

§ 94

(252) Pokud zdravotnický pracovník získal odbornou způsobilost nebo specializovanou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle dřívějších právních předpisů způsobem neodpovídajícím tomuto zákonu, přizná mu ministerstvo způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle tohoto zákona na základě jeho písemné žádosti.

(253) Pomaturitní specializační studium a speciální průprava, které zdravotničtí pracovníci nebo jiní odborní pracovníci absolvovali podle dosavadních právních předpisů, se považují za specializační vzdělávání. Do dvou let od nabytí účinnosti tohoto zákona probíhá specializační vzdělávání podle dosavadních právních předpisů. Fyzické osoby, zařazené do specializačního pomaturitního studia nebo speciální průpravy podle dosavadních právních předpisů, ji dokončí podle těchto předpisů.

(254) Specializovanou způsobilost v oboru studia mají též absolventi studia na vyšších a středních zdravotnických školách v oboru diplomovaná dětská sestra, diplomovaná sestra pro intenzivní péči, diplomovaná sestra pro psychiatrii, sestra pro psychiatrii nebo sestra pro intenzivní péči, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004; je-li studium kratší než 3 roky, je podmínkou získání specializované způsobilosti předchozí absolvování střední zdravotnické školy v oboru zdravotní sestra nebo dětská sestra nebo všeobecná sestra.

(255) Jiní odborní pracovníci, kteří složili specializační zkoušku do konce roku 2007 podle dosavadních právních předpisů nebo ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonávali povolání jiného odborného pracovníka nejméně 20 let, jsou považováni za zdravotnické pracovníky se způsobilostí k výkonu povolání bez odborného dohledu v příslušném oboru činnosti.

(256) Kurzy poskytující způsobilost k výkonu povolání nižších zdravotnických pracovníků na základě souhlasného stanoviska ministerstva podle dosavadních právních předpisů poskytují způsobilost k výkonu zdravotnického povolání do doby skončení pověření ministerstvem, nejdéle však do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(257) Do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona není osvědčení podmínkou pro výkon povolání bez odborného dohledu.

(258) Fyzickým osobám, které požádají o vydání osvědčení do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a které prokáží odbornou způsobilost k výkonu povolání

zdravotnického pracovníka, bezúhonnost a zdravotní způsobilost, bude vydáno osvědčení na období

- a) 6 let, pokud prokáží minimálně 3 roky výkonu zdravotnického povolání z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby⁶⁾ a účast na celoživotním vzdělávání,
- b) 5 let, pokud prokáží minimálně 1 rok výkonu zdravotnického povolání z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby⁶⁾ nebo 2 let výkonu zdravotnického povolání z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby⁶⁾,
- c) 4 let v ostatních případech.

(259) Vzdělávací zařízení, zabezpečující pomaturitní specializační studium nebo speciální průpravu podle dosavadních právních předpisů, se do rozhodnutí ministerstva považují za akreditovaná zařízení podle tohoto zákona, nejdéle však dva roky od nabytí účinnosti tohoto zákona.

(260) Index odbornosti, do kterého se zaznamenávaly zdravotnickým pracovníkům údaje o průběhu celoživotního vzdělávání a průběhu výkonu zdravotnického povolání, může být používán i nadále jako průkaz odbornosti. O vydání nového průkazu odbornosti podle tohoto zákona mohou zdravotničtí pracovníci požádat ministerstvo, pokud v dosavadním indexu není místo pro další záznamy.

§ 95

(261) Vysoké školy jsou povinny předložit Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy žádost o akreditaci bakalářských a magisterských studijních programů pro přípravu všeobecných sester a bakalářských studijních programů pro přípravu porodních asistentek do 31. prosince 2003. Obsah a rozsah nových studijních programů musí odpovídat minimálním požadavkům stanoveným zvláštním právním předpisem²²⁾ a být v souladu s právem Evropských společenství.²³⁾ Dnem udělení akreditace, nejpozději však ke dni 1. září 2004, pozbývá platnosti akreditace udělená dosavadním bakalářským studijním programům, nahrazeným novými bakalářskými studijními programy pro přípravu všeobecných sester a bakalářskými studijními programy pro přípravu porodních asistentek.

(262) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ministerstvo posoudí stávající učební dokumenty studijních oborů středních zdravotnických škol a vyšších zdravotnických škol z hlediska jejich souladu s tímto zákonem a prováděcím právním předpisem, a to nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Zjistí-li Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nebo ministerstvo, že stávající učební dokumenty neodpovídají požadavkům stanoveným tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem, vydá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s ministerstvem nové učební dokumenty nejpozději do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle nových

²²⁾ Vyhláška č. /2002 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

²³⁾ Směrnice Rady 80/155/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti porodních asistentek a jejich výkonu v platném znění.
Směrnice Rady 77/453/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se činnosti zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči v platném znění.

učebních dokumentů, ke kterým ministerstvo vydalo souhlasné stanovisko, postupují školy od 1. září, které následuje po jejich vydání, a to s účinností od prvního ročníku.

(263) Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy v dohodě s ministerstvem vydá nové učební dokumenty studijního oboru diplomovaná všeobecná sestra na vyšších zdravotnických školách, které budou v souladu s tímto zákonem a prováděcím právním předpisem, a to nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle nových učebních dokumentů, ke kterým vydalo ministerstvo souhlasné stanovisko, postupují vyšší zdravotnické školy od 1. září 2004, a to s účinností od prvního ročníku. Dnem 1. září 2004 pozbývají platnosti stávající učební dokumenty studijních oborů diplomovaná všeobecná sestra, diplomovaná porodní asistentka, diplomovaná dětská sestra, diplomovaná sestra pro psychiatrii, diplomovaná sestra pro intenzivní péči a všeobecná sestra, a to s účinností od prvního ročníku.

ČÁST DRUHÁ

ZMĚNA ZÁKONA O SPRÁVNÍCH POPLATCÍCH

§ 96

Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 72/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 301/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 223/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 352/1999 Sb., zákona č. 357/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 62/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 156/2000 Sb., zákona č. 307/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 365/2000 Sb., zákona č. 153/2000 Sb., zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 102/2002 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 149/2002 Sb., zákona č. 173/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se mění takto:

1. V sazebníku správních poplatků v položce 22 se doplňují písmena r), s) a t), která včetně poznámek znějí:

„r) za vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohleduKč 500,-

s) vydání rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republikyKč 1 000,-

t) vydání rozhodnutí v akreditačním řízení na návrh žadatele.....Kč 1 000,-,.

2. V sazebníku správních poplatků v položce 22 se za poznámku č. 9 doplňují poznámky č. 10 až 12, které znějí:

„10. Poplatek podle písmene r) této položky se vybere za vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle § 65 zákona č./2002 Sb., o

podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

11. Poplatek podle písmene s) této položky se vybere za vydání rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky podle zákona č./2002 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

12. Poplatek podle písmene t) této položky se vybere za vydání rozhodnutí v akreditačním řízení na návrh žadatele podle § 44 a § 47 zákona č./2002 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).“.

ČÁST TŘETÍ

ZMĚNA ZÁKONA O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

§ 97

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb. a zákona č. 147/201 Sb., se mění takto:

V § 87 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb. a zákona č. 147/2001 Sb. se na konci tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno s), které zní:

„s) informuje Ministerstvo zdravotnictví o vydání rozhodnutí o udělení akreditace studijnímu programu zdravotnického zaměření, ke kterému bylo vydáno stanovisko podle § 79 odst. 1 písm. e); akreditovaný studijní program zašle Ministerstvu zdravotnictví zároveň se zaslanou informací.“.

ČÁST ČTVRTÁ

ZMĚNA ZÁKONA O ZDRAVOTNÍ PÉČI V NESTÁTNÍCH ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH

§ 98

Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 285/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 10 odst. 3 písmeno d) včetně poznámky pod čarou č. 9b zní:

„d) osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané Ministerstvem zdravotnictví podle zvláštního právního předpisu.^{9b)}“

^{9b)}Zákon č./2002 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).“.

2. Příloha k zákonu č. 160/1992 Sb. se zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

§ 99

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 2003, s výjimkou ustanovení hlavy VII, § 83 odst. 4 a 5 a § 93 zákona o nelékařských zdravotnických povoláních, která nabývají účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Důvodová zpráva

Obecná část

Vláda svým usnesením ze dne 12. června 2002 č. 602 schválila aktualizovaný Souhrn zbývajících úkolů České republiky pro vstup do Evropské unie, obsažený v části IV materiálu č.j. 756/02. V něm je mimo jiné uveden i úkol předložit vládě do 30. 9. 2002 návrh zákona o způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a o dalším vzdělávání ve zdravotnictví s tím, že lhůta byla vládou prodloužena do 21. 10. 2002.

Vzhledem k rozsahu a odlišnostem, které se týkají způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, byla uvedená problematika rozdělena do dvou samostatných návrhů zákonů, a to do návrhu zákona o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta a o změně některých souvisejících zákonů, který vláda již schválila a předložila Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k projednání, a do návrhu zákona o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

a) Zhodnocení platného právního stavu

Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání je upravena v části čtvrté zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví a směrnicí Ministerstva zdravotnictví č. 10/1986 Věst. MZ, o náplni činnosti středních, nižších a pomocných zdravotnických pracovníků.

Současná právní úprava je již nevyhovující a neodpovídá jiným obecně závazným právním předpisům (např. zákonu č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů), aktuálním potřebám zdravotnictví, ani některým předpisům Evropské unie. Důvodem zpracování nového zákona je v první řadě potřeba důsledně upravit v souladu s požadavky Evropské unie zásady volného pohybu osob v oblasti poskytování zdravotní péče, volného přístupu fyzických osob ke zdravotnickému vzdělávání a právnických a fyzických osob k poskytování zdravotnického vzdělávání s cílem volného uplatnění na pracovním trhu Evropské unie.

Dosavadní systém rozdělení pracovníků ve zdravotnictví na zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky se systémem specializací je nepřehledný a působí problémy ve zdravotnické praxi. Řada zdravotnických povolání není upravena zdravotnickými právními předpisy, což se týká především absolventů vyšších zdravotnických škol a vysokých škol. Také rozvoj lékařských věd i potřeby zdravotnické praxe vyžadují zřízení nových specializačních oborů a úpravu délky specializačního vzdělávání v jednotlivých oborech. Citovaná vyhláška č. 77/1981 Sb. stanoví obory zdravotnických pracovníků a specializační přípravy, které jsou v některých případech překonané. Nevyhovující je také monopolní postavení institutů (Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně a Institut pracovníků ve zdravotnictví v Praze) v poskytování specializačního vzdělávání, kdy Ministerstvo zdravotnictví není oprávněno uznat odpovídající vzdělání poskytované

vysokými školami nebo jinými subjekty jako specializační. Proto je třeba zákonem stanovit podmínky akreditace, tj. oprávnění udělovaného Ministerstvem zdravotnictví pro poskytování vzdělávání ve zdravotnictví.

Na přípravě věcného obsahu právní úpravy způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání včetně prováděcích předpisů se podílely profesní organizace sdružující určitá zdravotnická povolání, zástupci poskytovatelů zdravotní péče, vysoké školy připravující k výkonu zdravotnického povolání a odborné společnosti České lékařské společnosti J.E. Purkyně i významní odborníci z jednotlivých zdravotnických povolání stojící mimo ni.

b) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava vychází ze základní zásady volného přístupu ke vzdělávání. V souladu se zásadami o umožnění volného pohybu osob, které vyplývají ze směrnic Evropské unie, stanovuje zákon možnost volného přístupu k poskytování vzdělávání a výkonu povolání v oblasti zdravotní péče. Návrh zákona podrobně upravuje dvě zdravotnická povolání, která jsou regulována sektorovými směrnici Evropské unie, a to povolání všeobecných sester a porodních asistentek. Definováním výkonu zdravotnických povolání radiologického fyzika, radiologického technika a radiologického asistenta se do návrhu zákona promítají směrnice Evropské unie upravující oblast radiační ochrany.

Návrh vychází z požadavku upravit podmínky pro získání odborné a specializované způsobilosti pro výkon uvedených zdravotnických povolání. Jednoznačně se stanoví podmínky výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu (dále jen „výkon povolání bez odborného dohledu“).

Navrhovaná právní úprava zavedením akreditace umožňuje přístup k poskytování celoživotního a dalšího vzdělávání ve zdravotnictví právníckým nebo fyzickým osobám a současně státní garanci úrovně tohoto vzdělávání.

c) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

V souladu s právem EU je nezbytná harmonizace vzdělávání zdravotnických povolání uvedených v bodě b) a harmonizace uznávání kvalifikací získaných v zemích Evropské unie se směrnici Evropské unie.

Dosavadní právní úprava řešící odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání, další vzdělávání osob poskytujících zdravotní péči, t.j. vyhláška č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, nebyla prakticky od doby vydání novelizována a je již překonána. Obory jednotlivých povolání i dalšího vzdělávání odpovídají době jejich vzniku.

Navrhovaná úprava vychází z platné právní úpravy středních, vyšších a vysokých škol po roce 1991; řeší postavení jejich absolventů a umožňuje jim prohlubování dosažené odborné způsobilosti podle potřeb zdravotnické praxe.

d) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Podmínky pro výkon zdravotnického povolání fyzických osob jsou v souladu s čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Návrh přesněji vymezuje podíl profesních organizací na vzdělávání a na regulaci výkonu zdravotnických povolání.

e) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a její slučitelnost s právními akty Evropských společenství

Ministerstvo zdravotnictví při zpracování návrhu zákona a prováděcích předpisů k tomuto zákonu vycházelo z příslušných směrnic EU a ze zkušeností zejména některých střeoevropských zemí. Dále byly zohledněny závěry hodnocení zástupců Evropské komise v rámci Evaluační mise týkající se připravenosti České republiky v oblasti specificky regulovaných povolání, která se v České republice uskutečnila ve dnech 16.- 19. 4. 2002.

Návrh je plně slučitelný se směrnicemi EU, pokud jde o požadavky pro volný pohyb osob ve „specificky regulovaných povoláních“, tj. pokud jde o povolání všeobecné sestry a porodní asistentky a podmínky pro jejich usídlování, a rovněž pokud jde o požadavky na radiační ochranu (Směrnice Rady 97/43/EURATOM). V návrhu se ponechává pravomoc státu nad garancí a koordinací vzdělávání na Ministerstvu zdravotnictví.

Nařízením vlády budou upraveny specializační obory podle zvyklostí členských států EU tak, aby byl umožněn volný pohyb a popřípadě usídlování zdravotnických pracovníků.

Režim uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky příchozím všeobecným sestrám a porodním asistentkám z členských států EU po vstupu České republiky do EU upravuje hlava VII navrhovaného zákona. Uznávání ostatních zdravotnických povolání z členských států EU bude upravovat zvláštní právní předpis, a to zákon, kterým se stanoví způsob uznávání odborných kvalifikací státních příslušníků členských států Evropských společenství a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace). Pro osoby přicházející ze zemí mimo členské státy EU je stanoven jiný režim uznávání způsobilosti k výkonu povolání v hlavě VIII návrhu zákona, a to za předpokladu uznání zahraničního vzdělání a složení aprobační zkoušky.

Zpracovány byly tyto směrnice Evropské unie:

- Směrnice Rady 77/452/EHS ze dne 27. června 1977 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a obdobných dokladů o vzdělání zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči obsahuje opatření pro usnadnění účinného výkonu práva podnikání a volného pohybu služeb,
- Směrnice Rady 77/453/EHS ze dne 27. června 1977 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se činnosti zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči,
- Směrnice Rady 80/154/EHS ze dne 21. ledna 1980 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a obdobných dokladů o vzdělání porodních asistentek a o opatřeních pro usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb,
- Směrnice Rady 80/155/EHS ze dne 21. ledna 1980 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti porodních asistentek a jejího výkonu,
- Směrnice Rady 81/1057/EHS ze dne 14. prosince 1981, která doplňuje směrnice 75/362/EHS, 77/686/EHS a 78/1026/EHS o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a obdobných dokladů o formální kvalifikaci lékařů, zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči, zubních lékařů a veterinářů, pokud jde o nabytá práva,
- Směrnice Rady 89/595/EHS ze dne 10. října 1989, kterou se mění směrnice 77/452/EHS o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a obdobných dokladů o vzdělání zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči obsahují opatření pro usnadnění účinného výkonu práva podnikání a volného pohybu služeb a směrnice 77/453/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se činnosti zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči,
- Směrnice Rady 89/594/EHS ze dne 30. října 1989, kterou se mění směrnice 75/362/EHS, 78/686/EHS, 78/1026/EHS a 80/154/EHS o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a obdobných dokladů o vzdělání lékařů, zdravotních sester odpovědných za všeobecnou péči, zubních lékařů, veterinárních lékařů a porodních asistentek, jakož i směrnice

75/363/EHS, 78/1027/EHS a 80/155/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se činností lékařů, veterinárních lékařů a porodních asistentek,

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/19/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 14. května 2001, kterou se mění Směrnice Rady 89/48/EHS a 92/51/EHS o obecném systému pro uznávání odborných kvalifikací a Směrnice Rady 77/452/EHS, 77/453/EHS, 78/686/EHS, 78/1026/EHS, 80/154/EHS, 80/155/EHS, 85/384/EHS, 85/433/EHS a 93/126/EHS, týkající se těchto povolání: povolání zdravotní sestry odpovědné za všeobecnou péči, zubního lékaře, veterináře, povolání asistentky, architekta, lékárníka a lékaře,
- Směrnice Rady 97/43/EURATOM, o ochraně zdraví jednotlivců před riziky z ionizujícího záření v souvislosti s lékařským ozářením.

f) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy

Navržená právní úprava přinese následující ekonomické dopady:

- na zabezpečení vydávání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (předpoklad 80 000 zdravotnických pracovníků) asi celkem cca 12 000 000,- Kč v pořizovacích nákladech (stavební úpravy, vybavení pracoviště-servery, sítě, licence programů); roční provoz a údržba pracoviště cca 5 500 000,- Kč, včetně platů jednotlivých zaměstnanců (předpokládaný počet pracovníků 4)
- na zabezpečení činnosti akreditačních a zkušebních komisí (cca 360 osob) asi 600 000,- Kč ročně,
- k zajištění nákladů na tisk vzdělávacích programů, diplomů, průkazů odbornosti, protokolů o zkouškách a dalších tiskopisů (asi 1 000 000,- Kč).

Zvýšení závazných objemů prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci pro organizační složky státu (ústřední orgán státní správy) o 1 200 000,- Kč pro 4 pracovní místa. Toto nevýznamné navýšení je předpokládáno vzhledem k záměru Ministerstva zdravotnictví pověřit některými činnostmi organizace přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví (Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně a Institut pracovníků ve zdravotnictví v Praze).

Naproti tomu není předpokládán výrazný finanční dopad na státní rozpočet z transformace studijních oborů do bakalářských vzdělávacích programů vysokých škol. Zvýšené finanční náklady na bakalářské studium lze zajistit přesunem z rozpočtů na regionální školství. Toto vyplývá z následujících skutečností:

- zvýšený normativ nákladů na studenta vysokých škol, tj. 29 203,- Kč s požadovaným koeficientem 2,5, tj. 73 007,- Kč pro zdravotnické studijní programy.
- současné náklady studijních oborů sestra, porodní asistentka a dalších pěti oborů, realizovaných na vyšších zdravotnických školách, které činí při počtu 5 508 studentů celkem 201 424 000,- Kč.
- předpokládaná potřeba všeobecných sester a porodních asistentek, kdy po transformaci studijních oborů do výhradně terciárního vzdělávání bude přibližně potřeba 1 550 absolventů, z toho 1 350 sester a 200 porodních asistentek z celkovými náklady propočtenými podle požadovaného normativu s koeficientem 2,5 ve výši 113 160 000,- Kč. Potřeba počtu absolventů ve výše uvedených oborech byla stanovena na základě statistických údajů z Ústavu zdravotnických informací a statistiky, české školní inspekce a vysokých škol. Tento předpokládaný vývoj je v souvislosti s připravovanou restrukturalizací poskytování zdravotní péče (vznik ÚSP, Stacionářů). Vzhledem k demografickému vývoji obyvatelstva, v návaznosti na rozvoj komunitní péče a

v souladu s vyhlášením projektu „Podpora aktivního stáří“, lze předpokládat větší potřebu všeobecných sester vzdělaných v souladu s požadavky WHO a směrnic EU.

Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

Hlava I

K § 1 až 4

Ustanovení § 1 vymezuje obsah předkládaného návrhu zákona. Toto ustanovení naznačuje systematiku návrhu zákona, která vychází z výčtu zdravotnických povolání a ze stanovení podmínek pro získání odborné, specializované nebo zvláštní odborné způsobilosti k výkonu těchto povolání. V návaznosti na to návrh upravuje zabezpečení a průběh vzdělávání, zejména akreditaci, tj. oprávnění k provádění specializačního vzdělávání.

Ustanovení § 2 vymezuje základní pojmy, které návrh zákona užívá.

V § 3 se stanoví podmínky pro získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, tj. k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka.

Členění zdravotnických povolání vychází ze způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, které je rozlišeno podle toho, zda je zdravotnický pracovník způsobilý k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu nebo pod odborným dohledem. V § 4 jsou tyto pojmy definovány. Výkon povolání bez odborného dohledu je vázán na spolupráci s lékařem, zubním lékařem nebo farmaceutem a na jejich indikaci, s výjimkami explicitně stanovenými prováděcím právním předpisem. Podmínkou k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu je získání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

Hlava II

Díl 1

K § 5 až 20

Upravuje se výkon povolání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti tak, že se tato povolání charakterizují rámcovým vymezením činností. Dále se stanoví podmínky pro získání odborné způsobilosti k výkonu těchto povolání a kompenzační opatření pro výkon povolání bez odborného dohledu absolventů studijních oborů podle dosavadních právních předpisů (požadavek výkonu povolání).

Do označených ustanovení byly promítnuty směrnice EU.

Ze systému zdravotnických povolání bylo vypuštěno povolání oční optik (technik), který ve smyslu právních předpisů vydaných v působnosti Ministerstva zdravotnictví neposkytuje zdravotní péči. Toto se netýká výkonu povolání optometristy, jenž poskytuje zdravotní péči.

Mění se označení odbornosti některých zdravotnických povolání, například dietní sestry (nutriční terapeut), asistenta hygienické služby (asistent ochrany veřejného zdraví).

Ukončuje se příprava zdravotnických pracovníků pracujících bez odborného dohledu na úrovni středních zdravotnických škol, kde nadále budou vzdělávání pouze zdravotničtí asistenti a asistenti v některých vymezených oborech.

Na základě potřeby zdravotnické praxe byla doplněna některá nová zdravotnická povolání, například biomedicínský technik.

Vzhledem k potřebě harmonizovat směrnice EU v oblasti radiační ochrany bylo doplněno zdravotnické povolání radiologický technik.

Ze zprávy z expertního jednání s DG pro vnitřní trh v Bruselu dne 3.10. 2002 mj. vyplývá, že v roce 2004 nesmí začít studovat již nikdo podle dosavadních neharmonizovaných programů. Všeobecné sestry a porodní asistentky, které získaly vzdělání v neharmonizovaných studijních programech, budou uznávány v zemích Evropské unie na základě pravidla tzv. nabytých práv (prokázání 3 let výkonu povolání během posledních 5 let), které může být uplatněno pouze pro všeobecné sestry a porodní asistentky, které zahájily studium před implementací směrnic (tj. před naším vstupem do EU).

Upravuje se výkon povolání porodní asistentky a všeobecné sestry, včetně kompenzačních opatření pro absolventky studijních programů realizovaných podle dosavadních právních předpisů. Vzdělávání porodních asisterek bude od školního roku 2003/2004 realizováno pouze na vysokých školách. Vzdělávání všeobecných sester bude z důvodu potřeby většího počtu pracovníků realizováno jak na vysokých školách tak i na vyšších zdravotnických školách. Podmínkou zachování přípravy všeobecných sester na vyšších zdravotnických školách je splnění požadavků stanovených prováděcím právním předpisem v souladu se směrnicemi EU, včetně minimálního počtu hodin (odborné studium v minimální délce 3 let, při splnění 4 600 hodin).

V roce 2007 ukončí studium první porodní asistentky, které budou připravovány podle programů harmonizovaných se sektorovými směrnicemi EU, a které budou moci vykonávat své povolání bez odborného dohledu v souladu s požadavky směrnic na minimální kompetence. Absolventky neharmonizovaných studijních programů mohou vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po absolvování 3 let výkonu povolání na úseku péče o ženu během těhotenství, porodu, šestinedělí a péče o novorozence. Porodní asistentka musí prokázat činnost na každém z těchto úseků minimálně 6 měsíců, kromě úseku péče o ženu během porodu, kde musí prokázat činnost v minimální délce 18 měsíců. Z uvedeného vyplývá, že po předpokládaném vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004, nabudou tyto porodní asistentky kompetence ve smyslu § 6 nejdříve v roce 2005.

Díl 2

K § 21 až 26

Upravuje se výkon povolání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti tak, že se tato povolání charakterizují rámcovým vymezením činností. Dále se stanoví podmínky pro výkon těchto povolání bez odborného dohledu.

Do označených ustanovení byly promítnuty směrnice EU.

Na základě potřeby zdravotnické praxe byla doplněna některá nová zdravotnická povolání, například odborný pracovník v laboratorních metodách nebo biomedicínský inženýr, který pracuje s přístrojovou technikou v přímém kontaktu s pacientem a je žádoucí, aby byl plnohodnotnou součástí zdravotnických týmů.

Některá zdravotnická povolání získávají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání po získání specializované způsobilosti a současně se získáním této způsobilosti získávají i způsobilost k výkonu povolání bez odborného dohledu. Jde o povolání klinického psychologa a klinického logopeda. Důvodem je, že studijní programy psychologie a speciální pedagogika nejsou zaměřeny na oblast poskytování zdravotní péče.

Obdobný postup je volen i u některých dalších povolání, kde odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání získávají jak absolventi zdravotnických studijních

programů, tak i absolventi nezdravotnických obecněji zaměřených studijních programů po doplnění vzdělání zdravotnického zaměření v akreditovaném kvalifikačním kurzu (např. povolání biomedicínského inženýra). Důvodem této nejednotnosti je skutečnost, že zdravotnické studijní programy jsou teprve v současné době připravovány a akreditovány a první absolventi budou k dispozici až za několik let a dále zajištění flexibility v reakci na další vědecko technický vývoj.

Vzhledem k potřebě harmonizovat směrnice EU v oblasti radiační ochrany bylo doplněno zdravotnické povolání radiologický fyzik.

Díl 3

K § 27 až 40

Upravuje se výkon povolání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením tak, že se tato povolání charakterizují rámcovým vymezením činností. Dále se stanoví podmínky pro získání odborné způsobilosti k výkonu těchto povolání.

Obor všeobecná sestra je nahrazen oborem zdravotnický asistent v souladu se směrnicemi EU. Důvodem je nutnost připravovat zdravotnického pracovníka odpovědného za všeobecnou péči ve studijním programu s výhradně odbornými předměty. Zdravotnický asistent nebude odpovědný za poskytování všeobecné ošetrovatelské péče, protože bude pracovat pouze pod odborným dohledem. Proto nemůže být považován za povolání specificky regulované směrnicemi EU. Jeho uplatnění bude možné v ambulantní složce, zvláště u praktických lékařů a v ordinacích ambulantních specialistů. V lůžkové složce bude tvořit významný podíl při poskytování ošetrovatelské péče o nemocné.

U zdravotnického povolání ošetrovatel se ukončuje možnost získat odbornou způsobilost studiem na středních zdravotnických školách a ponechává se pouze možnost získat odbornou způsobilost v akreditovaných kvalifikačních kurzech. Důvodem je velmi nízký věk vstupu studentů do praktického vyučování (15 let).

Mění se označení odbornosti některých zdravotnických povolání, například dietní sestry (nutriční asistent) nebo pitevního laboranta–preparátora (autoptický laborant).

Hlava III

K § 41 a 42

Upravuje se výkon povolání jiných odborných pracovníků, kteří získali odbornou způsobilost k provádění činností, které nejsou poskytováním zdravotní péče, ale přímo s ní souvisejí. Jiní odborní pracovníci se mohou podílet na poskytování zdravotní péče pouze pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.

Jiní odborní pracovníci mohou získat odbornou způsobilost k výkonu zdravotnických povolání uvedených v dílech 1 a 2 hlavy II po absolvování specializačního vzdělávání nebo akreditovaného kvalifikačního kurzu.

Hlava IV

K § 43 až 48

Zabezpečováním specializačního vzdělávání zdravotnických pracovníků byly dosud pověřeny resortní vzdělávací instituty (Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví v Praze a Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně).

V zájmu vytvoření konkurenčního prostředí v oblasti vzdělávání ve zdravotnictví se zakotvuje rovnoprávné postavení všech subjektů, které splní podmínky akreditace. Navrhuje se, aby vzdělávání prováděla akreditovaná zařízení, tj. zdravotnická zařízení nebo jiné právnické či fyzické osoby, které získaly oprávnění (akreditaci) k provádění vzdělávání. Vzděláváním se rozumí uskutečňování vzdělávacího programu oboru specializačního vzdělávání, certifikovaného kurzu nebo akreditovaného kvalifikačního kurzu schváleného Ministerstvem zdravotnictví. Tímto způsobem je zajištěno jednotné vzdělávání v jednotlivých akreditovaných zařízeních.

Akreditaci uděluje Ministerstvo zdravotnictví na návrh akreditační komise, která je jeho poradním orgánem. Předpokládá se, že při výběru akreditovaných zařízení akreditační komise bude složena ze členů stanovených obligatorně zákonem, tj. ze stálých členů, kteří zastupují příslušný orgán nebo organizaci, a z dalších členů, tj. z odborníků doplněných příslušnými odbornými organizacemi s ohledem na specializované obory, které mají být vzděláváním zabezpečeny. Tato úprava má zajistit objektivní a kvalitní posouzení subjektů ucházejících se o akreditaci.

Akreditace se uděluje na základě akreditačního řízení. Tento postup zahrnuje podání žádosti a její náležitosti, podmínky pro rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví o udělení, prodloužení, neudělení nebo odejmutí akreditace a náležitosti tohoto rozhodnutí.

Stanoví se povinnosti akreditovaných zařízení při zajišťování vzdělávání. Návrh zároveň stanoví povinnost Ministerstva zdravotnictví informovat veřejnost o všech subjektech, kterým byla akreditace udělena a odňata.

Hlava V

Díl 1

K § 49 a 50

Formy vzdělávání se člení na vzdělávání, kterým se získává odborná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání (akreditovaný kvalifikační kurz) a na vzdělávání celoživotní, které navazuje na získanou odbornou způsobilost.

Akreditovaný kvalifikační kurz vede jednak k získání odborné způsobilosti pro jiné odborné pracovníky ve zdravotnictví při splnění dalších podmínek, které zákon upravuje (studijní program příslušného zaměření), jednak k získání odborné způsobilosti některých zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením (dříve „nižší a pomocní zdravotničtí pracovníci“). Přestože tyto kurzy jsou již dlouhodobě realizovány, nebyl dosud jejich průběh legislativně upraven.

Díl 2

K § 51 a 52

Upravují se formy celoživotního vzdělávání. V následujících ustanoveních se podrobněji upravují specializační vzdělávání a certifikovaný kurz, a to vzhledem k tomu, že tyto formy vedou k získání specializované způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti.

Díl 3

K § 53 až 58

Specializační vzdělávání je odlišné pro zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání po získání odborné způsobilosti a pro zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání po získání odborné a specializované

způsobilosti, a to především odlišnou organizací vzdělávání (modulový kreditní systém) a v režimu započítávání předchozího vzdělávání.

Upravuje se postup při zařazování uchazečů do specializačního vzdělávání. Návrh zakotvuje odpovědnost akreditovaných zařízení za průběh celého specializačního vzdělávání a povinnosti školitele a účastníka specializačního vzdělávání. Podmínkou získání specializované způsobilosti je úspěšné složení atestační zkoušky před atestační komisí.

Díl 4

K § 59 až 62

Certifikovaný kurz upravuje podmínky získávání zvláštní odborné způsobilosti pro úzce specializované činnosti. Svým obsahem nahrazuje například dosavadní tematické kurzy organizované Institutem pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, případně druhé atestace odborných zdravotnických a jiných odborných pracovníků, například klinických psychologů nebo i jiné, kratší formy vzdělávání. Odpovědnost za průběh certifikovaných kurzů mají akreditovaná zařízení.

Díl 5

K § 63

Na základě dosavadních zkušeností se upravuje průkaz odbornosti, který slouží k zaznamenávání absolvovaného vzdělání včetně odborné praxe a jeho průběhu. Nejde o doklad, na základě kterého by účastník mohl prokázat získání vzdělání, nýbrž pouze o evidenci dosaženého vzdělání a odborné praxe.

Hlava VI

K § 64 až 70

Nově se zakotvuje povinnost získání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu jako podmínky k výkonu zdravotnického povolání bez odborného vedení. Pracovníci, kteří získali toto osvědčení, budou moci používat označení „registrovaný/á“. Tato právní úprava vychází též z doporučení expertů z Evaluační mise EU. Důvodem je zajištění kvality poskytování zdravotní péče a její periodická kontrola. Osvědčení, tak jak je v zákonu koncipováno, je motivačním prvkem v rámci celoživotního vzdělávání, který bude zaručovat, že znalosti a dovednosti registrovaných zdravotnických pracovníků budou stále obnovovány. Důvodem je především zajištění kvality zdravotnických pracovníků na vedoucích místech a zdravotnických pracovníků – podnikatelů. Osvědčení je zvláště významné pro uplatnění zdravotnických pracovníků v zemích EU, kde budou moci vykonávat své povolání bez omezujících podmínek, které jsou uplatňovány dosud. Prodloužení platnosti osvědčení navazuje na časové omezení jeho platnosti na období 6 let, s výjimkami stanovenými zákonem. Současně se upravuje možnost zamítnutí a odejmutí osvědčení za stanovených podmínek.

Zdravotnický pracovník má povinnost splnit buď dobu výkonu povolání a počet kreditů stanovený zákonem anebo složit zkoušku. Tato zkouška se skládá před zkušební komisí Ministerstva zdravotnictví.

Za účelem evidence zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu povolání bez odborného dohledu se zřizuje Registr zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnických povolání bez odborného dohledu (dále jen „registr“) jako součást Národního zdravotnického informačního systému. Tento registr bude veřejně přístupný, s výjimkou citlivých údajů. Jednodušší režim zápisu do registru je stanoven pro zdravotnické pracovníky v určeném omezeném období po získání odborné způsobilosti.

Údaje o zdravotnických pracovnících způsobilých k výkonu povolání bez odborného dohledu, a v souladu se směrnicemi EU i o cizincích, sděluje do Národního zdravotnického informačního systému Ministerstvo zdravotnictví na základě jím vydaných dokladů.

Hlava VII

K § 71 až 82

Stanoví se podmínky pro uznávání způsobilosti k výkonu povolání všeobecné sestry a porodní asistentky pro státní příslušníky členských států Evropské unie, kteří získali způsobilost k výkonu těchto zdravotnických povolání v jiném členském státě než České republice. Tyto podmínky jsou převzaty z příslušných směrnic EU.

Uznávání způsobilosti k ostatním zdravotnickým povoláním a činnostem souvisejícím s výkonem zdravotní péče pro státní příslušníky EU, kteří získali způsobilost k výkonu těchto zdravotnických povolání v jiném členském státě než České republice, se stanoví zvláštním právním předpisem o uznávání odborné kvalifikace.

Ustanovení hlavy VII nabývají účinnosti dnem počátku platnosti smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii.

Hlava VIII

K § 83 až 87

Pro osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání přicházejících ze zemí mimo státy EU je stanovena povinnost složit aprobační zkoušku, prokázat zdravotní způsobilost, bezúhonnost a schopnost odborně komunikovat v českém jazyce. V souladu se směrnicemi EU se však upravuje výjimka, a to pro osoby, kterým jejich odbornou nebo specializovanou způsobilost uznala kterákoli členská země EU. V těchto případech nemusí být uložena aprobační zkouška.

Osoby, které získaly odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v České republice v akreditovaných zdravotnických studijních programech v jiném jazyce než českém, musí prokázat schopnost odborně se vyjadřovat v českém jazyce.

Zvláštním způsobem se řeší případy, kdy cizinci, kteří získali způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v cizině, jsou do České republiky zváni k předávání zkušeností nebo z důvodu provedení jednorázových lékařských výkonů nebo na stáže a výměnné praxe.

Hlava IX

K § 88

Ministerstvo zdravotnictví se zmocňuje k vydání vyhlášek, kterými se podrobně upraví zejména problematika atestačních zkoušek, zkoušek k vydání osvědčení, minimálních požadavků na studijní programy, dále požadavky na zdravotní způsobilost zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků a popis činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti specialistů stanoví vláda nařízením.

Hlava X

K § 89 až 95

V přechodných ustanoveních se upravuje režim přiznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání těm, kteří získali způsobilost podle dřívějších právních předpisů.

Jiní odborní pracovníci se specializovanou způsobilostí nebo 20 lety výkonu povolání budou nadále považováni za zdravotnické pracovníky.

Stanoví se přechodný režim zabezpečení specializačního vzdělávání klinickými pracovišti institutů, které toto vzdělávání až dosud zajišťovaly. Je nutné do doby, než dojde k vytvoření sítě akreditovaných zařízení podle tohoto zákona, zabezpečit kontinuitu vzdělávání, tj. do rozhodnutí akreditační komise, nejdéle však na dobu dvou let od účinnosti zákona, považovat tato pracoviště za akreditovaná zařízení podle tohoto zákona.

Stanoví se režim dokončení specializační přípravy u osob, které byly do této přípravy zařazeny podle dosavadních právních předpisů.

Stanoví se povinnost vysokých škol předložit Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy žádost o akreditaci bakalářských a magisterských studijních programů pro přípravu všeobecných sester a porodních asistentek do stanoveného data. Důvodem je zabezpečit harmonizaci vzdělávání k předpokládanému datu vstupu České republiky do EU.

Současně se stanoví postup Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy při posuzování stávajících učebních dokumentů a při vydávání nových učebních dokumentů pro střední a vyšší zdravotnické školy, včetně stanovení pravomoci Ministerstva zdravotnictví tak, aby bylo možné provést úpravy v těchto dokumentech v návaznosti na ustanovení navrhovaného zákona.

ČÁST DRUHÁ

K § 96

Navrhovanou novelizací zákona o správních poplatcích se nově zavádí jednak poplatek za vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, jednak za vydání rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky osobám, které získaly vzdělání v cizině nebo na území České republiky v jiném jazyce než českém, který se bude vztahovat i na občany přicházející ze zemí EU, jednak poplatek za vydání rozhodnutí v akreditačním řízení na návrh žadatele.

ČÁST TŘETÍ

K § 97

Vzhledem k oprávnění Ministerstva zdravotnictví vyjadřovat se ke studijním programům zdravotnického zaměření se navrhuje doplnění zákona o vysokých školách o povinnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jednak informovat Ministerstvo zdravotnictví o vydání rozhodnutí o udělení akreditace studijnímu programu zdravotnického zaměření, jednak mu zaslat příslušný studijní program, aby Ministerstvo zdravotnictví mohlo realizaci programu včas a řádně zabezpečit.

ČÁST ČTVRTÁ

K § 98

V souladu s povinností získání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu stanovenou tímto zákonem se upravuje také zákon o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních.

ČÁST PÁTÁ

K § 99

Navrhuje se účinnost zákona dnem 1. května 2003, s výjimkou ustanovení, týkajících se občanů zemí Evropské unie, kteří získali způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v zemích Evropské unie; tato ustanovení nabývají účinnosti až vstupem České republiky do Evropské unie.

V Praze dne 13. listopadu 2002

předseda vlády
PhDr. Vladimír Špidla v. r.

ministřyně zdravotnictví
MUDr. Marie Součková v. r.